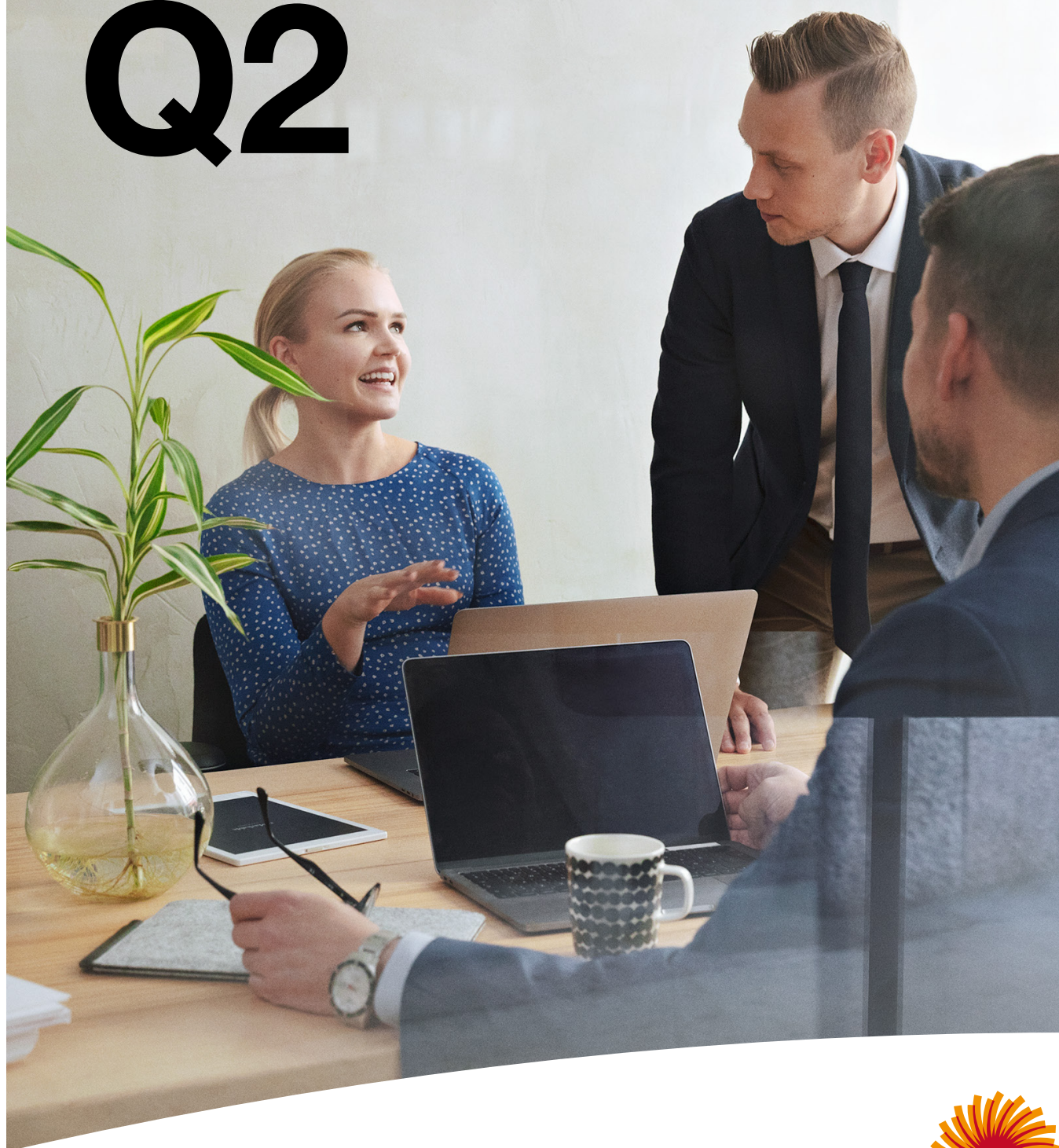

Stora Enso Puolivuosikatsaus

Tammikuu–kesäkuu 2019

Q2

Valmiina tulevaisuuteen turvaamalla kannattavuutta ja rahavirtaa Bergvik Skogin uudelleenjärjestely saatiin päätökseen

Q2/2019 (verrattuna Q2/2018)

- Liikevaihto laski 2,1 % ja oli 2 608 (2 664) milj. euroa.
 - Liikevaihto lukuun ottamatta Paper-divisioonaa laski 0,9 %.
 - Lasku johtui alhaisemmista volyyymeista ja hinnoista.
- Operatiivinen liiketulosprosentti oli 11,0 % (12,3 %), yli 10 % jo kahdeksantena peräkkäisenä vuosineljänneksenä.
 - Lasku johtui alhaisemmista volyyymeista ja hinnoista, joiden vaikutusta kumosi osittain kannattavuuden turvaamisohjelma, jonka vaikutus oli 45 milj. euroa.
 - Operatiivinen liiketulos oli 287 (327) milj. euroa.
- IFRS-liiketulos oli 142 (317) milj. euroa.
- Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli 120 milj. euron negatiivinen vaikutus ja ne liittyivät Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyyn, ympäristövarauksiin, uudelleenjärjestelyihin ja kannattavuuden turvaamisohjelmaan.
- Tulos/osake (EPS) pieneni 0,08 (0,28) euroon, ja tulos/osake ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli 0,22 (0,31) euroa.
- Vahva liiketoiminnan rahavirta oli 548 (357) milj. euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 428 (231) milj. euroa.
- Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan, 2,2 (1,3), nousi väliaikaisesti hieman yli 2,0 tavoitetason Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyn (vaikutus 0,6) ja IFRS 16 (Vuokrasopimukset) -standardin käyttöönoton (vaikutus 0,3) seurauksena.
- Operatiivinen ROCE oli 11,3 % (15,5 %) eli alle 13 %:n strategisen tavoitetason. IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli negatiivinen 0,4 prosenttiyksikön ja Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyllä negatiivinen 0,8 prosenttiyksikön vaikutus vuoden 2019 toisen neljänneksen ROCEen.

Q1-Q2/2019 (verrattuna Q1-Q2 2018)

- Liikevaihto oli 5 242 (5 243) milj. euroa eli samalla tasolla kuin vertailukaudella.
- Operatiivinen liiketulos 610 milj. euroa laski 12,3 % lähinnä kasvaneiden puukustannusten vuoksi. Korkeammat hinnat kumosivat alhaisempien volyymien vaikutuksen.

Tärkeimmät tapahtumat

- Ruotsin metsäomaisuuden uudelleenjärjestely Bergvik Skogissa saatiin päätökseen.
- Stora Enso päätti investoida noin 350 milj. euroa Oulun paperitehtaan muuntamiseen pakkauskartonkitehtaaksi. Tuotannon arvioidaan käynnistyvän vuoden 2020 loppuun mennessä.
- Stora Enso selvittää mahdollisuuksia laajentaa toimintaa Wood Products -divisioonassa. Suunnitelmaan kuuluu mahdollinen 90 milj. euron investointi ristiinliimatun puun (CLT) ja liimapalkkien tuotantoon. Konserni suunnittelee myös sulkevansa Kiteen sahan, jolloin kuusisahatavaran tuotanto keskitettäisiin Varkauteen.
- Stora Enso aikoo investoida 10 milj. euroa koelaitokseen, jossa tuotetaan biopohjaista hiilimateriaalia ligniinistä. Puupohjaista hiiltä voidaan hyödyntää keskeisenä raaka-aineena akuissa, joita käytetään esimerkiksi kuluttajaelektronikassa, autoteollisuudessa ja suurissa energianvarastointijärjestelmissä.

Kannattavuuden turvaamisohjelman tavoite nostettu 200 milj. euroon

Kannattavuuden turvaamisohjelman tavoitetta nostettiin 120 milj. eurosta 200 milj. euroon. Ohjelma etenee suunniteltua aikataulua nopeammin. Kustannussäästöistä oli saavutettu 60 milj. euroa toisen neljänneksen loppuun mennessä. Vuoden 2019 aikana saavutetaan noin puolet uudesta tavoitteesta, ja loput vuoden 2020 loppuun mennessä.

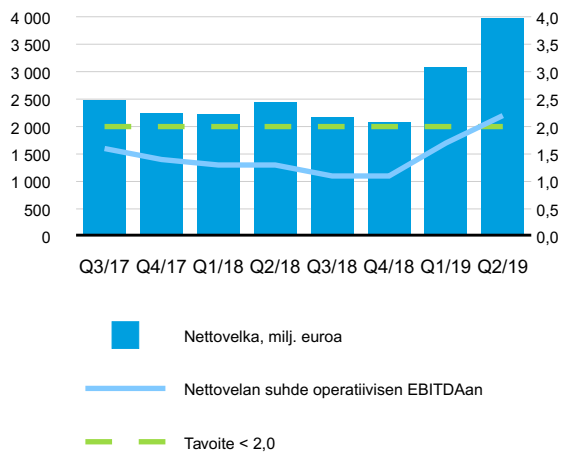
Näkymät vuodelle 2019

Kauppasotiin ja mahdolliseen kovaan brexitiin liittyvät geopoliittiset epävarmuustekijät heikentävät liiketoimintaolosuhteita entisestään, minkä odotetaan vaikuttavan negatiivisesti Stora Ensoon. Kysynnän kasvun ennakoidaan hidastuvan yleisesti Stora Enson liiketoiminta-alueilla. Kysynnän lasku kiihtyy paperin osalta Euroopassa. Kustannusten odotetaan kasvavan vuonna 2019 vuodesta 2018. Stora Enso toteuttaa lisätoimenpiteitä kannattavuuden turvaamisohjelmansa puitteissa vähentääkseen kustannusten kasvun sekä geopoliittisen epävarmuuden vaikutusta. Liiketoimintaympäristön nykyisten epävarmuustekijöiden vuoksi Stora Enso ei kommentoi liikevaihdon kehitystä näkymissään.

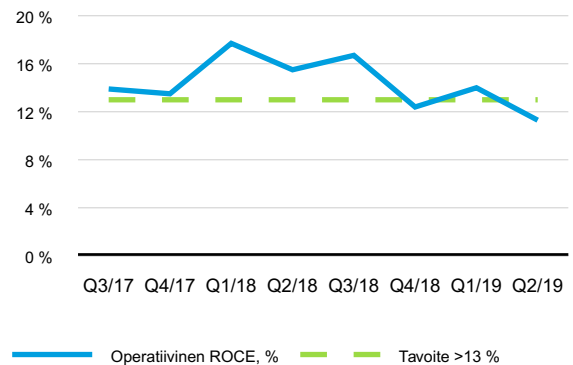
Tulosohjeistus Q3/2019

Kolmannen vuosineljänneksen operatiivisen liiketuloksen arvioidaan asetettavan 200–280 milj. euron vaihteluvälille. Beihain, Imatran, Heinolan, Ostrołękan, Enocellin ja Veitsiluodon tehtailla on kolmannen neljänneksen aikana vuotuinen huoltoseisokki. Kunnossapidon kokonaisvaikutuksen arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä ja 30 milj. euroa suurempi kuin vuoden 2019 toisella neljänneksellä.

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)

Tunnusluvut

Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19– Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19– Q1/19	Q1-Q2/19	Q1-Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19– Q1-Q2/18	2018
Liikevaihto	2 608	2 664	-2,1 %	2 635	-1,0 %	5 242	5 243	0,0 %	10 486
Operatiivinen EBITDA	435	466	-6,6 %	471	-7,6 %	907	970	-6,5 %	1 878
Operatiivinen EBITDA, %	16,7 %	17,5 %		17,9 %		17,3 %	18,5 %		17,9 %
Operatiivinen liikevaihto	287	327	-12,3 %	324	-11,4 %	610	696	-12,3 %	1 325
Operatiivinen liikevaihto, %	11,0 %	12,3 %		12,3 %		11,6 %	13,3 %		12,6 %
Liikevaihto (IFRS)	142	317	-55,3 %	313	-54,7 %	454	672	-32,4 %	1 390
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	214	285	-25,0 %	286	-25,2 %	499	618	-19,2 %	1 190
Tulos ennen veroja (IFRS)	93	257	-63,8 %	282	-66,9 %	375	590	-36,5 %	1 210
Katsauskauden tulos (IFRS)	52	213	-75,6 %	226	-76,9 %	278	486	-42,9 %	988
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	548	357	53,4 %	223	145,6 %	770	586	31,5 %	1 365
Rahavirta investointien jälkeen	428	231	85,1 %	94	n/m	521	344	51,5 %	811
Investoinnit	126	126	0,1 %	78	60,9 %	204	208	-1,8 %	574
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	108	103	5,0 %	64	68,9 %	173	167	3,1 %	491
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	134	121	10,2 %	133	0,5 %	267	243	10,0 %	479
Korolliset nettovelat	3 973	2 442	62,7 %	3 093	28,4 %	3 973	2 442	62,7 %	2 092
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	11,3 %	15,5 %		14,0 %		12,5 %	16,5 %		15,5 %
Tulos/osake (EPS) ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, euroa	0,22	0,31	-27,5 %	0,30	-25,8 %	0,52	0,66	-21,7 %	1,29
Tulos/osake, euroa	0,08	0,28	-73,2 %	0,29	-74,5 %	0,37	0,63	-41,2 %	1,28
Oman pääoman tuotto (ROE)	3,1 %	13,9 %		13,6 %		8,3 %	16,0 %		15,5 %
Nettovelkaantumisaste	0,59	0,40		0,47		0,59	0,40		0,31
Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan	2,2	1,3		1,7		2,2	1,3		1,1
Kiinteät kustannukset/liikevaihto	23,3 %	23,5 %		22,4 %		22,9 %	23,1 %		23,6 %
Oma pääoma/osake, euroa	8,52	7,66	11,2 %	8,27	3,1 %	8,52	7,66	11,2 %	8,51
Henkilöstö keskimäärin	26 553	26 155	1,5 %	26 036	2,0 %	26 352	25 798	2,1 %	26 067
Työtapatuemat (TRI), taajuus ^{1,2}	7,2	5,1	41,2 %	6,6	9,1 %	6,9	5,6	23,1 %	6,1

Operatiiviset tunnusluvut, vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja ei-IFRS-tunnusluvut: Tämän raportin lopussa on lisätietoa Stora Enson ei-IFRS-tunnusluvuista sekä tunnuslukujen laskennasta. Ks. myös kappale *Ei-IFRS-tunnusluvut* Taloudelliset tiedot -osion alusta.

TRI (Total recordable incidents) -taajuus = Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Omat työntekijät, sisältää Veracelin ja Montes del Platan yhteisyritysten työntekijät.

² Historialliset luvut on laskettu uudestaan vuoden 2019 ensimmäisen vuosineljänneksen osavuositarkastuksen jälkeen saatujen lisätietojen mukaisesti.

Tuotanto ja ulkoiset toimitukset

	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19– Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19– Q1/19	Q1- Q2/19	Q1- Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19– Q1-Q2/18	2018
Kuluttajakauskartongin toimitukset, 1 000 tonnia	735	763	-3,6 %	688	6,9 %	1 423	1 486	-4,2 %	2 914
Kuluttajakauskartongin tuotanto, 1 000 tonnia	697	729	-4,4 %	691	1,0 %	1 388	1 498	-7,4 %	2 922
Aaltopahvin raaka-aineen toimitukset, 1 000 tonnia	222	242	-8,3 %	242	-8,3 %	464	499	-7,0 %	985
Aaltopahvin raaka-aineen tuotanto, 1 000 tonnia	326	301	8,3 %	324	0,5 %	650	636	2,2 %	1 320
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	238	233	2,0 %	230	3,3 %	468	462	1,2 %	940
Aaltopahvin tuotanto, milj. m ²	269	264	1,9 %	257	4,7 %	526	529	-0,5 %	1 048
Markkinasellun toimitukset, 1 000 tonnia	600	511	17,4 %	541	10,8 %	1 141	1 008	13,2 %	2 017
Puutuotteiden toimitukset, 1 000 m ³	1 290	1 332	-3,1 %	1 203	7,3 %	2 493	2 568	-2,9 %	5 095
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 013	1 137	-10,9 %	1 079	-6,0 %	2 092	2 309	-9,4 %	4 591
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	995	1 151	-13,5 %	1 101	-9,6 %	2 096	2 329	-10,0 %	4 633

Toimitusjohtajan kommentti

”Muutoksemme uusiutuvien materiaalien yhtiöksi jatkuu kahdella merkittävällä tapahtumalla vuosineljänneksen aikana. Viimeistelimme Ruotsissa sijaitsevan metsäomaisuuden uudelleenjärjestelyn jakamalla Bergvik Skogin sen omistajien kesken. Tällä hetkellä meillä on suorassa omistuksessaamme 1,4 milj. hehtaaria metsää Ruotsissa. Bergvik Skog -kauppa kasvatti metsämaiden omistustamme yli 250 000 hehtaarilla, ja se parantaa kilpailukykyisen raaka-aineen saatavuuttamme tulevaisuudessa. Metsämaiden suora omistus parantaa myös kykyämme edistää kestävää metsänhoitoa entisestään, mikä taas vahvistaa kilpailukykyämme ja omavaraisuuttamme. Tämä on tärkeää meille, sillä uskomme vahvasti biotalouteen ja sen tarjoamiin tulevaisuuden liiketoimintamahdollisuuksiin. Ruotsin metsämaamme keskimääräinen tasearvo on 2 000 euroa hehtaarilta. Bergvik Skog AB:n uudelleenjärjestelyn yhteydessä päätimme lisätä osuuttamme Ruotsin metsäomaisuudesta, kun taas toinen merkittävä omistaja päätti hiljattain myydä oman osuutensa hintaan 3 700 euroa hehtaarilta. Jos katsoo LRF Konsult -yhtiön hintatilastoja, pienempien metsäkauppojen keskimääräinen hehtaarihinta on ollut 5 700 euroa.

Toinen merkittävä askel muutoksesammme oli päätöksemme muuntaa Oulun paperitehdas tuottamaan kraftlainer-pakkauskartonkia. Tämä on jälleen osoitus päättäväisyydestämme kasvaa pakkauskartonkisektorilla ja vähentää osuuttamme supistuvassa paperiliiketoiminnassa. Olemme hiljattain saattaneet samankaltaisen hankkeen onnistuneesti päätökseen, kun muunsimme yhden Varkauden tehtaan paperikoneista kraftlaineria valmistavaksi koneeksi. Meillä on siis kokemusta onnistuneesta koneiden muuntamisesta.

Operatiivinen liiketulosprosenttimme oli kaksinumeroisissa luvuissa kahdeksantena peräkkäisenä vuosineljänneksenä huolimatta siitä, että edelleen jatkuvalla geopolittisella epävarmuudella on ollut vaikutus Stora Enson kaupankäynnin olosuhteisiin. Tämä näkyi liikevaihdon supistumisena, ja olemmekin päättäneet tehostaa kannattavuuden turvaamiseen tähtääviä toimiamme. Nostimme kannattavuuden turvaamisohjelman tavoitteen 120 milj. eurosta 200 milj. euroon. Olen vaikuttanut kaikkialla organisaatiossamme tehdyistä toimenpiteistä. Ohjelma etenee suunniteltua aikataulua nopeammin ja olemme saavuttaneet jo 60 milj. euroa tavoitelluista kustannussäästöistä.

Liiketoiminnan rahavirta oli vahva 548 milj. euroa, ja jatkamme tällä uralla. Olemme jo tehostaneet käyttö pääoman ohjausta, ja myös varastojen hallinta on tärkeää vallitsevassa talousympäristössä. Kun keskitymme kannattavuuden turvaamiseen ja rahavirran tuottamiseen, voimme entisestään parantaa yhtiön kuntoa tulevaisuutta varten.

Consumer Board -divisioona paransi kannattavuuttaan edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna pääasiassa onnistuneiden hinnankorotusten ansiosta. Heikentyneet kaupankäynnin edellytykset vaikuttivat selvästi muihin divisiooniin, jotka ovat alkaneet tehokkaasti karsia kustannuksia. Biomaterials- ja Wood Products -divisioonat saavuttivat strategiset sidotun pääoman tavoitteensa vuosineljänneksen aikana. Tämä oli erityisen hieno saavutus nyt, kun markkinatilanne on haastava.

Jatkamme ennakoivaa portfoliohallintaamme ja arvioimme Wood Products -divisioonan kapasiteetin kasvattamista. Näin voisimme vastata rakennusteollisuuden uusiutuvien materiaalien kysyntään, jota tukee vihreän rakentamisen maailmanlaajuinen megatrendi. Stora Enso on käynnistänyt kannattavuusselvityksen, joka koskee ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavan yksikön mahdollista perustamista Tšekissä sijaitsevan Ždirecin sahalle ja Ybbsin sahan yhteyteen Itävallassa mahdollisesti rakennettavaa liimapalkkitehdasta. Ristiinliimattua puuta valmistavan yksikön kapasiteetti olisi 120 000 m³ ja palkkitehtaan 60 000 m³.

Investoimme myös Biomaterials-divisioonan Sunilan tehtaalla energian varastointiin käytettävän puupohjaisen hiilen tuotantoon. Rakennamme parhaillaan ligniiniin perustuvaa biopohjaista hiilimateriaalia valmistavaa pilottitehdasta. Puupohjaista hiiltä voidaan hyödyntää keskeisenä komponenttina akuissa, joita käytetään kuluttajaelektronikassa, autoteollisuudessa ja suurissa energianvarastointijärjestelmissä.

Consumer Board -divisioona toi markkinoille DuraSense White- ja Cupforma Natura Solo -tuotteet. DuraSense on biokomposiitti, jolla on pienempi hiilijalanjälki ja joka voi korvata muovisia pakkauskomponentteja, kuten korkkeja, kansia ja muita elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia sulkijoita. Cupforma Natura Solo on uusi paperimukien valmistukseen soveltuva uusiutuva kartonki. Se soveltuu sekä kuumille että kylmille juomille ja myös jäätelön pakkaamiseen. Se valmistetaan ilman perinteistä muovipäälystekerrosta ja sen kuidut voidaan kierrättää kokonaisuudessaan kierrätysprosessissa. Nämä edustavat kahta hienoa esimerkkiä siitä, miten fossiilipohjaisia materiaaleja voidaan korvata uusiutuville materiaaleilla biotaloudessa.

Vastuullisuuden osalta BCG (Boston Consulting Group) esitteli raportissaan Stora Enson maailman johtavana yrityksenä yhteiskunnallisen vaikuttamisen saralla.

Haluan jälleen kiittää asiakkaitamme hyvästä yhteistyöstä, työntekijöitämme sitoutumisesta ja sijoittajiamme luottamuksesta.”

Karl-Henrik Sundström, toimitusjohtaja

Operatiivinen liiketulosprosentti

11,0 %

Operatiivinen ROCE

11,3 %
(Tavoite > 13 %)

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

2,2
(Tavoite < 2,0)

Liiketuloksen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19–Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19–Q1/19	Q1- Q2/19	Q1- Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19– Q1-Q2/18	2018
Operatiivinen EBITDA	435	466	-6,6 %	471	-7,6 %	907	970	-6,5 %	1 878
Poistot osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-2	-2	-28,4 %	-2	-32,0 %	-4	-3	-20,1 %	-7
Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	-13	-15	17,3 %	-13	2,9 %	-25	-28	8,8 %	-66
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	-134	-122	-9,3 %	-133	-0,5 %	-267	-243	-10,0 %	-479
Operatiivinen liiketulos	287	327	-12,3 %	324	-11,4 %	610	696	-12,3 %	1 325
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	-25	17	-245,5 %	-7	-256,0 %	-32	3	n/m	45
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-120	-28	n/m	-4	n/m	-124	-28	n/m	20
Liiketulos (IFRS)	142	317	-55,3 %	313	-54,7 %	454	672	-32,4 %	1 390

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät hiiliidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä. Vuoden 2018 loppuun asti käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisälsivät myös osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset. Aiempia kausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Vuoden 2019 toisen neljänneksen tulos (verrattuna Q2/2018)

Liikevaihdon muutoksen jakauma Q2/2018–Q2/2019

Liikevaihto Q2/2018, milj. euroa	2 664
Hinta ja tuotejakauma	-1 %
Valuutta	0 %
Määrä	-2 %
Muu liikevaihto ¹	1 %
Yhteensä ennen rakennemuutoksia	-2 %
Rakennemuutokset ²	0 %
Yhteensä	-2 %
Liikevaihto Q2/2019, milj. euroa	2 608

¹ Raakapuu, energia, keräyspaperi, sivutuotteet jne.

² Tehtaiden sulkemiset, suuret investoinnit, yritysmyyntit ja -ostot

Konsernin liikevaihto laski 2,1 % eli 56 milj. euroa 2 608 milj. euroon. Toimitukset olivat pienempiä erityisesti Paper-divisioonassa, ja sekä sellun että aaltopahvin raaka-aineen hinnat jatkoivat laskuaan. Tätä kompensoi vain osittain korkeampi ulkoinen liikevaihto puunhankinnassa, johon vaikutti Pohjoismaiden tiukka puutilanne viime vuonna.

Operatiivinen liiketulos laski 12 % eli 40 milj. euroa 287 (327) milj. euroon. Operatiivinen liiketulosprosentti pieneni 1,3 prosenttiyksikköä 11,0 %:iin (12,3 %). Alhaisempien hintojen ja negatiivisten volyymien vaikutusta kumosivat osittain alhaisemmat kiinteät kustannukset, jotka johtuivat lähinnä kannattavuuden turvaamisohjelmasta ja muuttuneesta kunnossapitoaikataulusta.

Alhaisemmat myyntihinnat erityisesti sellussa ja aaltopahvin raaka-aineessa laskivat operatiivista liiketulosta 31 milj. euroa. Volyymien kokonaisvaikutus oli 16 milj. euroa negatiivinen erityisesti Paper-divisioonan pienempien toimitusten takia.

Muuttuvat kustannukset jatkoivat kasvuaan ja olivat 17 milj. euroa suuremmat kasvaneiden puukustannusten vuoksi. Kiinteät kustannukset laskivat 34 milj. euroa lähinnä kannattavuuden turvaamisohjelman ja muuttuneen kunnossapitoaikataulun seurauksena. Valuuttakurssien nettovaikutus kasvatti operatiivista liiketulosta 8 milj. euroa. Osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen tulos laski 13 milj. euroa, pääosin Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyn ja siihen liittyvien kustannusten takia. Konsernin metsäomaisuus Ruotsissa raportoidaan 1.6.2019 alkaen tytäryhtiönä. Poistot olivat 5 milj. euroa suuremmat IFRS 16 -standardin käyttöönoton vuoksi. Standardilla oli kokonaisuudessaan lievästi positiivinen vaikutus operatiivisen liiketuloksen tasolla.

Tuotannon suunniteltu ja suunnitteleman seisokkiaika oli paperin osalta 21 % (7 %), kartongin osalta 9 % (8 %) ja puutuotteiden osalta 1 % (0 %) varastotasojen hallinnan vuoksi.

Henkilöstöä oli vuoden 2019 toisella neljänneksellä keskimäärin 26 600 (26 200).

Käyvän arvon muutosten ja liiketoimintaan kuulumattomien erien nettovaikutus liiketulokseen oli 25 milj. euroa negatiivinen (15 milj. euroa positiivinen). Vaikutus johtui pääasiassa pohjoismaisten metsäosakkuusyritysten Bergvik Skogin ja Tornatorin rahoitusinstrumentteihin liittyvistä maksuista.

Osakekohtainen tulos laski 73,2 % 0,08 (0,28) euroon ja osakekohtainen tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä laski 0,22 (0,31) euroon.

Konserni kirjasi vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, joilla oli 120 milj. euron negatiivinen (28 milj. euron negatiivinen) vaikutus liikelukokseen. Erien verovaikutus oli positiivinen 6 milj. euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääasiassa seuraaviin toimiin:

- Oulun paperitehtaan muuntaminen: negatiivinen 14 milj. euroa
- Kiteen sahan suunniteltu sulkeminen osana meneillään olevaa kannattavuuden turvaamisohjelmaa: negatiivinen 10 milj. euroa
- Muut ympäristövaraukset: negatiivinen 8 milj. euroa.
- Bergvik Skogin uudelleenjärjestely: negatiivinen 88 milj. euroa. Erään sisältyy valuuttakurssieroista oman pääoman muuntoeroihin kertyneen -171 milj. euron uudelleenluokittelu tuloslaskelman kautta (liiketoiminnan muut kulut). Lisäksi osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta kirjattiin kaupasta 82 milj. euron nettovoitto. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien nettovaikutus konsernin omaan pääomaan oli positiivinen 93 milj. euroa, koska valuuttakurssien muuntoerojen ja suojausten vaikutus omaan pääomaan oli neutraali. (Lisätietoa Bergvik Skogin uudelleenjärjestelystä löytyy sivulta 28.)

Bergvik Skogin liittyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät tuloslaskelmassa	Milj. euroa
Nettovoitto osuudessa osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	+82
Kertyneiden muuntoerojen uudelleenluokittelu oman pääoman muista laajan tuloksen eristä liiketoiminnan muihin kuluihin	-171
Yhteensä tuloslaskelmassa	-88
Muutokset omassa pääomassa	
Kertyneet muuntoerot	+171
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-88
Koronvaihtosopimusten päättäminen	+10
Muutos yhteensä omassa pääomassa	+93

Nettorahoituskulut 48 milj. euroa olivat 12 milj. euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Nettokorkokulut kasvoivat 35 milj. euroon eli 4 milj. euroa verrattuna vuodentakaiseen pääasiassa korkeamman bruttovelkatason ja IFRS 16 -standardin käyttöönoton takia. Näiden vaikutusta kumosivat osittain velkojen alhaisemmat keskimääräiset korkokulut. Muut nettorahoituskulut olivat 4 (3) milj. euroa. Nettovaluuttakurssivaikutus rahavarojen, korollisten saamisten ja velkojen sekä niihin liittyvien valuuttariskisuojausten osalta oli 9 milj. euroa tappiollinen (26 milj. euroa tappiollinen) ja johtui pääasiassa valuuttamääräisen nettovelan uudelleenarvostamisesta tytäryrityksissä.

Sijoitetun pääoman muutoksen jakauma 30.6.2018–30.6.2019

Milj. euroa	Sijoitettu pääoma
30.6.2018	8 523
Investoinnit vähennettynä poistoilla	61
Käyttöoikeusomaisuuserät - IFRS 16 käyttöönotto	530
Arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	3
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	3
Biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset	-64
Noteeraamattomat arvopaperit (pääasiassa PVO:n osakkeet)	77
Osakkuus- ja yhteisyritykset	-907
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden nettovelka	-27
Operatiivinen käyttöpääoma ja muut korottomat erät, netto	197
Nettoverovelka	-64
Tytäryritysten hankinta	2 322
Muuntoerot	33
Muut muutokset	11
30.6.2019	10 696

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (operatiivinen ROCE) vuoden 2019 toisella neljänneksellä oli 11,3 % (15,5 %). IFRS 16 -standardin (Vuokrasopimukset) käyttöönotolla oli negatiivinen 0,4 prosenttiyksikön ja Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyllä negatiivinen 0,8 prosenttiyksikön vaikutus vuoden 2019 toisen neljänneksen ROCEen.

Tammi-kesäkuun 2019 tulos (verrattuna tammi-kesäkuuhun 2018)

Liikevaihto oli ennallaan 5 242 (5 243) milj. euroa. Operatiivinen liiketulos laski 86 milj. euroa 610 (696) milj. euroon. Liiketulosprosentti oli 11,6 % (13,3 %). Korkeammat myyntihinnat paikallisissa valuutoissa kasvattivat operatiivista liiketulosta 43 milj. euroa ja erityisesti Paper-divisioonan volyymien negatiivinen vaikutus oli 44 milj. euroa. Muuttuvien kustannusten nousu jatkui kasvaneiden puukustannusten vuoksi ja pienensi operatiivista liiketulosta 89 milj. euroa. Kiinteät kustannukset olivat 25 milj. euroa alhaisemmat kannattavuuden turvaamisohjelman ja IFRS 16 -standardin käyttöönoton tukemana. Pääosin IFRS 16 -standardin käyttöönoton takia myös poistot olivat 15 milj. euroa suuremmat. Nettovaluuttakurssivaikutus oli 6 milj. euroa positiivinen. Osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen tulos laski 12 milj. euroa, pääosin Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyn ja siihen liittyvien kustannusten takia. Konsernin metsäomaisuus Ruotsissa raportoidaan 1.6.2019 alkaen tytäryhtiönä.

Vuoden 2019 toisen neljänneksen tulos (verrattuna Q1/2019)

Liikevaihto laski 27 milj. euroa eli 1,0 % 2 608 milj. euroon. Operatiivinen liiketulos laski 37 milj. euroa 287 milj. euroon. Alhaisemmilla myyntihinnoilla paikallisissa valuutoissa oli 51 milj. euron negatiivinen vaikutus, pääasiassa sellun ja aaltopahvin raaka-aineen alhaisempien hintojen vuoksi, ja volyymeilla oli 8 milj. euron negatiivinen vaikutus, lähinnä Paper-divisioonan pienempien toimitusten takia. Muuttuvat kustannukset olivat 28 milj. euroa pienemmät kausiluonteisesti alhaisempien energiakustannusten ja alhaisempien sellun hintojen takia. Kiinteät kustannukset olivat 18 milj. euroa suuremmat pääasiassa kesäkuukausien kausiluonteisesti korkeampien henkilöstökustannusten vuoksi. Valuuttakurssien nettovaikutus paransi kannattavuutta 17 milj. euroa. Osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen tulos laski 8 milj. euroa, pääosin Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyn ja siihen liittyvien kustannusten takia. Konsernin metsäomaisuus Ruotsissa raportoidaan 1.6.2019 alkaen tytäryhtiönä. Poistot olivat 4 milj. euroa pienemmät.

Segmentit vuoden 2019 toisella neljänneksellä (verrattuna Q2/2018)

Consumer Board -divisioona

Arvon hallinta jatkuu

Consumer Board -divisioona haluaa olla kansainvälinen tiennäyttävä korkealaatuisessa ensikuitukartongissa. Tavoitteemme on olla halutuin kumppani asiakkaille ja brändin omistajille sekä korkealaatuisissa pakkauksissa että graafisissa loppukäyttökohteissa. Laaja kartonki- ja päällystevalikoimamme soveltuu erilaisiin kuluttajille suunnattuihin pakkauskonsepteihin ja käyttötarkoituksiin, kuten neste- ja elintarvikepakkauksiin sekä lääkkeiden ja ylellisyustuotteiden pakkauksiin.

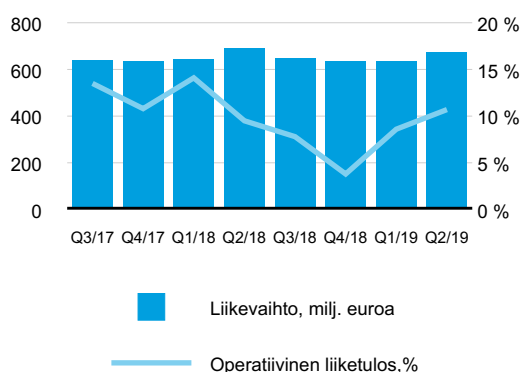
Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19– Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19– Q1/19	Q1-Q2/19	Q1-Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19– Q1-Q2/18	2018
Liikevaihto	675	691	-2,3 %	634	6,6 %	1 309	1 337	-2,1 %	2 622
Operatiivinen EBITDA	118	112	5,4 %	101	17,2 %	219	248	-11,8 %	423
Operatiivinen EBITDA, %	17,5 %	16,2 %		15,9 %		16,7 %	18,6 %		16,1 %
Operatiivinen liiketulos	72	65	11,1 %	54	32,8 %	127	156	-18,9 %	231
Operatiivinen liiketulos, %	10,7 %	9,5 %		8,6 %		9,7 %	11,7 %		8,8 %
Operatiivinen ROOC	12,8 %	13,1 %		10,3 %		12,1 %	15,9 %		11,9 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	113	100	12,7 %	55	103,6 %	168	149	12,8 %	339
Rahavirta investointien jälkeen	84	64	31,4 %	11	n/m	95	74	28,8 %	177
Kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	736	764	-3,7 %	688	6,9 %	1 424	1 487	-4,3 %	2 916
Kartongin tuotanto, 1 000 tonnia	697	729	-4,4 %	691	1,0 %	1 388	1 498	-7,4 %	2 922

- Liikevaihto laski hieman, 16 milj. euroa eli 2,3 %, 675 milj. euroon, pääasiassa alhaisempien kartonkitoimitusten takia. Hintoja on korotettu Euroopassa.
- Operatiivinen liiketulos kasvoi 7 milj. euroa 72 milj. euroon. Alhaisemmat muuttuvat kustannukset ja toteutuneet hintojen korotukset kumosivat Forsin tehtaan tuotantohaasteiden ja alhaisten kartonkitoimitusten vaikutuksen.
- Operatiivinen ROOC pysyi vakaana 12,8 %:ssa.
- Stora Enso toi markkinoille uuden kartonkikuppien valmistukseen soveltuvan kartongin Cupforma Natura Solon. Se soveltuu sekä kuumille että kylmille juomille ja myös jäätelön pakkaamiseen. Se valmistetaan ilman perinteistä muovipäällystekerrosta ja sen kuidut voidaan kierrättää kokonaisuudessaan kierrätysprosessissa.
- Stora Enso toi markkinoille myös DuraSense White -biokomposiitin, jolla on pienempi hiilijalanjälki ja joka voi korvata muovisia pakkauskomponentteja, kuten korkkeja, kansia ja muita elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia sulkijoita.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q2/18	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q1/19	Hinta Q2/19 verrattuna Q2/18	Hinta Q2/19 verrattuna Q1/19
Kuluttajapakkauskartonki	Eurooppa	Vakaa	Hieman vahvempi	Hieman korkeampi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen liiketulos

Operatiivinen ROOC

12,8 %

(Tavoite: >20 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2019	2018
Q1	–	–
Q2	–	Beihain tehdas
Q3	Beihain ja Imatran tehtaat	Imatran ja Inkeröisten tehtaat
Q4	Forsin, Inkeröisten ja Skoghällin tehtaat	Skoghällin ja Forsin tehtaat

Packaging Solutions -divisioona

Kustannusten hallinta fokuksessa

Packaging Solutions -divisioona tarjoaa kuitupohjaisia kartonkimateriaaleja ja aaltopahvipakkauksia sekä palveluita, jotka on suunniteltu monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Uusiutuvat ja korkealuokkaiset pakkausratkaisumme palvelevat johtavia jatkojalostajia, brändin omistajia ja jälleenmyyjä, myös verkkokaupassa mukana olevia, jotka haluavat optimoida suorituskykyään, edistää innovaatiota ja parantaa vastuullisuuttaan.

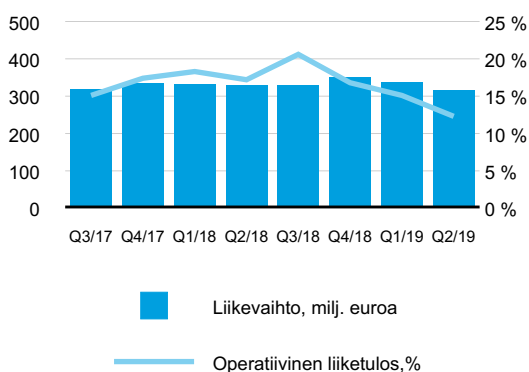
Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19-Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19-Q1/19	Q1- Q2/19	Q1- Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19- Q1-Q2/18	2018
Liikevaihto	316	329	-3,9 %	338	-6,6 %	655	662	-1,1 %	1 344
Operatiivinen EBITDA	58	73	-20,3 %	70	-17,0 %	128	151	-15,1 %	313
Operatiivinen EBITDA, %	18,4 %	22,2 %		20,7 %		19,6 %	22,8 %		23,3 %
Operatiivinen liikevaihto	39	57	-31,6 %	51	-23,9 %	90	118	-23,5 %	245
Operatiivinen liikevaihto, %	12,3 %	17,2 %		15,1 %		13,8 %	17,8 %		18,2 %
Operatiivinen ROOC	16,3 %	25,6 %		21,8 %		19,2 %	26,8 %		27,2 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	65	74	-12,8 %	60	8,2 %	124	139	-10,7 %	272
Rahavirta investointien jälkeen	53	43	23,0 %	48	10,0 %	101	89	13,4 %	172
Kartongin toimitukset (ulkoiset), 1 000 tonnia	314	316	-0,5 %	329	-4,6 %	644	646	-0,3 %	1 308
Kartonkituotanto, 1 000 tonnia	326	301	8,3 %	324	0,5 %	650	636	2,2 %	1 320
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	267	260	2,8 %	259	3,0 %	527	523	0,7 %	1 059
Aaltopahvin tuotanto, milj. m ²	269	264	1,9 %	257	4,7 %	526	529	-0,5 %	1 048

- Liikevaihto laski 3,9 % eli 13 milj. euroa 316 milj. euroon selvästi alhaisempien kierrätyskuitupohjaisen aaltopahvin raaka-aineen ja kraftlainerin hintojen takia. Liikevaihtoa tuki hienoinen toimitusten kasvu.
- Operatiivinen liikevaihto laski viime vuoden toisen neljänneksen ennätystasosta 18 milj. euroa 39 milj. euroon. Muuttuneeseen kunnossapitoaikatauluun ja aaltopahviyksikköjen alhaisempiin kustannuksiin liittyvät alhaisemmat kiinteät kustannukset kumosivat osittain selvästi alhaisempien kierrätyskuitupohjaisen aaltopahvin raaka-aineen ja kraftlainerin hintojen vaikutusta.
- Operatiivinen ROOC 16,3 % (25,6 %) laski alhaisemman kannattavuuden takia, joka laski selvästi alhaisempien aaltopahvin hintojen vuoksi.
- Toukokuussa Stora Enso ilmoitti investoivansa noin 350 milj. euroa Oulun paperitehtaan muuntamiseen pakkauskartonkitehtaaksi. Investointiin sisältyy paperikone 7:n muuntaminen korkealaatuista ensikuitupohjaista kraftlaineria valmistavaksi koneeksi, jonka kapasiteetti on 450 000 tonnia, sekä paperikoneen 6 ja arkittamon sulkeminen. Muunnetun koneen tuotannon arvioidaan käynnistyvän vuoden 2020 loppuun mennessä.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q2/18	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q1/19	Hinta Q2/19 verrattuna Q2/18	Hinta Q2/19 verrattuna Q1/19
Ensikuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Maailmanlaajuinen	Hieman heikompi	Vakaa	Alhaisempi	Alhaisempi
Kierrätyskuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Eurooppa	Vakaa	Hieman heikompi	Merkittävästi alhaisempi	Merkittävästi alhaisempi
Aaltopahvipakkaukset	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Hieman korkeampi	Hieman alhaisempi

Liikevaihto ja operatiivinen liikevaihto

Operatiivinen ROOC

16,3 %

(Tavoite: >20 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2019	2018
Q1	Ostrołękan tehdas PK5	–
Q2	–	Heinolan ja Varkauden tehtaot
Q3	Heinolan ja Ostrołękan kraftlaineritehtaot	Ostrołękan tehdas
Q4	Varkauden tehdas	–

Biomaterials-divisioona

Vakaata tuloksetekoa kivikkoisessa ympäristössä

Biomaterials-divisioona tarjoaa laajan valikoiman sellulaatuja paperin, kartongin, pehmopapereiden sekä tekstiilien ja hygieniatuotteiden valmistukseen. Divisioonan tavoitteena on maksimoida mäntyöljyn, biomassasta saatavan tärpätin sekä muiden prosessin sivutuotteiden liiketoimintapotentiaali. Vahvan innovaatiopanostuksemme ansiosta kaikilla biomassan jakeilla, kuten sokereilla ja ligniinillä, on useita sovellusmahdollisuuksia.

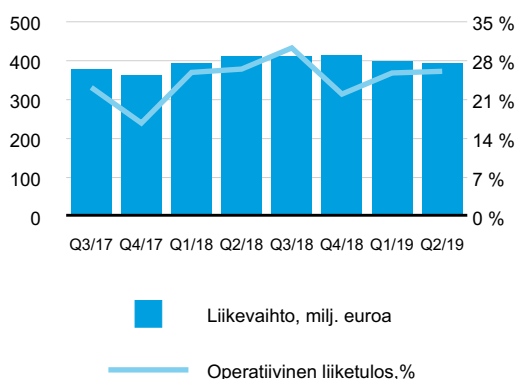
Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19–Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19–Q1/19	Q1- Q2/19	Q1- Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19– Q1-Q2/18	2018
Liikevaihto	394	413	-4,6 %	398	-1,1 %	792	807	-1,9 %	1 635
Operatiivinen EBITDA	133	141	-6,0 %	135	-1,8 %	268	277	-3,4 %	550
Operatiivinen EBITDA, %	33,7 %	34,1 %		33,9 %		33,8 %	34,3 %		33,6 %
Operatiivinen liike-tulos	103	109	-5,7 %	103	-0,1 %	206	211	-2,5 %	427
Operatiivinen liike-tulos, %	26,1 %	26,5 %		25,8 %		26,0 %	26,2 %		26,1 %
Operatiivinen ROOC	15,6 %	18,6 %		16,2 %		16,1 %	18,0 %		17,9 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	138	134	3,3 %	105	31,5 %	244	201	21,2 %	438
Rahavirta investointien jälkeen	104	109	-4,9 %	69	50,4 %	173	154	12,1 %	327
Sellun toimitukset, 1 000 tonnia	628	614	2,2 %	588	6,9 %	1 215	1 225	-0,8 %	2 432

- Liikevaihto laski viime vuoden toisen neljänneksen ennätyksestä 4,6 % eli 19 milj. euroa 394 milj. euroon, kun selvästi alhaisemmat sellun hinnat kumosivat suurempien toimitusten vaikutuksen.
- Myös operatiivinen liike-tulos laski 6 milj. euroa viime vuoden toisen neljänneksen ennätystasosta 103 milj. euroon. Suuremmat volyymit ja pienemmät kiinteät kustannukset, jotka liittyivät erityisesti Enocellin tehtaan muuttuneeseen kunnossapitoaikatauluun, kumosivat osittain selvästi alhaisempien sellun hintojen vaikutusta.
- Operatiivinen ROOC oli 15,6 % ja ylitti edelleen sille asetetun strategisen tavoitteen.
- Stora Enso aikoo investoida 10 miljoonaa euroa koelaitokseen, jossa tuotetaan biopohjaista hiilimateriaalia ligniinistä. Puupohjaista hiiltä voidaan hyödyntää keskeisenä raaka-aineena akuissa, joita käytetään esimerkiksi kuluttajaelektronikassa, autoteollisuudessa ja suurissa energianvarastointijärjestelmissä. Tuleva koelaitos rakennetaan Stora Enson Sunilan tehtaalle Kotkaan.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q2/18	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q1/19	Hinta Q2/19 verrattuna Q2/18	Hinta Q2/19 verrattuna Q1/19
Havupuusellu	Eurooppa	Heikompi	Vakaa	Merkittävästi alhaisempi	Alhaisempi
Lehtipuusellu	Eurooppa	Heikompi	Hieman heikompi	Hieman alhaisempi	Hieman alhaisempi
Lehtipuusellu	Kiina	Heikompi	Hieman heikompi	Merkittävästi alhaisempi	Alhaisempi

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

15,6 %

(Tavoite: >15 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2019	2018
Q1	Veracelin tehdas	–
Q2	–	Enocellin tehdas
Q3	Enocellin tehdas	Sunilan tehdas
Q4	Montes del Platan ja Skutskärin tehtaata	Montes del Platan ja Skutskärin tehtaata

Wood Products -divisioona

Fokus arvon hallinnassa

Wood Products -divisioona on johtava innovatiivisten puupohjaisten ratkaisujen tarjoaja. Tuotevalikoima kattaa kaikki rakentamisen osa-alueet, kuten massiivipuu-elementit ja puukomponentit. Tarjontaan kuuluu myös laaja sahatavaravalikoima sekä pelletit kestävään lämmitykseen. Kehitteillä oleva biokomposiittien tuotevalikoima hyödyntää mahdollisuuksia korvata muovi kuluttajatuotteissa ja luo potentiaalia erilaisiin vaativiin ulkoisiin käyttökohteisiin kilpailukykyisesti.

Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19– Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19– Q1/19	Q1- Q2/19	Q1- Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19– Q1-Q2/18	2018
Liikevaihto	412	430	-4,3 %	403	2,1 %	815	823	-1,0 %	1 622
Operatiivinen EBITDA	47	55	-13,6 %	40	17,9 %	88	93	-5,6 %	199
Operatiivinen EBITDA, %	11,5 %	12,8 %		10,0 %		10,8 %	11,3 %		12,3 %
Operatiivinen liike-tulos	35	47	-24,5 %	29	21,5 %	65	76	-14,9 %	165
Operatiivinen liike-tulos, %	8,6 %	10,9 %		7,2 %		7,9 %	9,2 %		10,2 %
Operatiivinen ROOC	20,3 %	31,7 %		17,7 %		19,6 %	26,4 %		28,1 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	51	41	23,2 %	19	165,2 %	70	52	33,8 %	147
Rahavirta investointien jälkeen	38	27	41,9 %	8	n/m	46	20	131,5 %	80
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	1 251	1 288	-2,9 %	1 168	7,1 %	2 419	2 478	-2,4 %	4 932

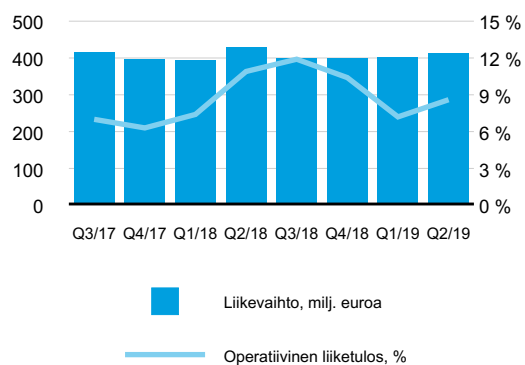
- Liikevaihto laski 4,3 % eli 18 milj. euroa 412 milj. euroon alhaisempien myyntihintojen ja pienempien toimitusten myötä.
- Operatiivinen liike-tulos laski viime vuoden toisen neljänneksen ennätystasosta 12 milj. euroa 35 milj. euroon. Myyntihinnat laskivat erityisesti perinteisessä sahatavarassa, ja volyymin vaikutus oli negatiivinen, lähinnä Euroopan ulkopuolisen myynnin laskun vuoksi.
- Operatiivinen ROOC oli 20,3 %, mikä ylitti 20 %:n strategisen tavoitteen.
- Stora Enso otti käyttöön uuden ristiinliimatun puun tuotantoyksikön Gruvön sahalla Ruotsissa. Hanke eteni suunnitelman mukaisesti aina heinäkuussa 2017 tehdystä investointipäätöksestä vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä alkaneisiin kaupallisiin toimituksiin saakka.
- Stora Enso on aloittanut kannattavuusselvitykset ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavan tuotantoyksikön rakentamisesta Tšekin tasavallassa toimivan Ždirecin sahan yhteyteen ja uudesta liimapalkkitehtaasta Itävallassa sijaitsevalle Ybbsin sahalle. Lisäksi Stora Enso suunnittelee tuotantonsa osittaista keskittämistä parantaakseen tehokkuutta ja virtaviivaistaakseen toimintoja. Suunnitelmaan kuuluu Kiteen sahan mahdollinen sulkeminen, jolloin kuusisahatavaran tuotanto keskitettäisiin Varkauteen.
- Stora Enso valittiin vuosineljänneksen aikana puuraaka-aineiden toimittajaksi muun muassa seuraavissa merkittävässä rakennushankkeissa eri puolilla maailmaa:
 - Üstra-Siedlung Saksan Hannoverissa: useita kerrostaloja, joissa on yhteensä 139 asuntoa ja päiväkotia. Ristiinliimattu puu on päämateriaali, ja Brüggemann viimeisteli kaikki ulkoseinät ikkunoilla, eristeillä jne. ennen rakennusten pystytystä rakennuspaikalla. Ristiinliimatun puun käyttö: 4 300 m³
 - FILAO-projekti Clichyssä (Pariisin esikapunkialue), Ranskassa: 31 asuntoa sisältävä kerrostalo. Alkuperäisen suunnitelman mukaan päärakennusmateriaali oli betoni, mutta rakennuttaja Woodeum vaihtoi rakennusmateriaalin onnistuneesti massiivipuuksi. Ristiinliimattua puuta, LVL:ää ja liimapuuta käytettiin eri tarkoituksiin rakennuksen rungossa. LVL:n käyttö: 6 m³ / Ristiinliimatun puun käyttö: 600 m³
 - Hotel Ratschingserhof Itävallan Ratschingsissa: nykyisen hotellin laajennus ja julkisivun uudelleensuunnittelu. Asiakkaamme Oberrauch viimeisteli tämän projektin vain kahdessa kuukaudessa, antaen hotellille mahdollisuuden olla avoinna suurimman osan turistikaudesta. LVL-X:n ja uudelleenliimatun LVL:n käyttö: 45 m³
 - Gertrud Street -projekti Australian Melbournissa: vanhan viktoriaanisen aikakauden ”työläistalon” laajentaminen pysty- ja sivusuuntaan lähiössä, jossa rakennusmateriaalien käyttö on tiukasti säännösteltyä. Tässä projektissa käytettiin useita LVL-tuotteita, kuten LVL-X -levyjä ja uutta, uudelleenliimattua LVL:ää seinissä, katossa ja lattiassa. Se toimi myös Track & Trace -palvelumme pilottiprojektina. LVL:n käyttö: 130 m³

Wood Products -divisioona (jatkuu)

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q2/18	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q1/19	Hinta Q2/19 verrattuna Q2/18	Hinta Q2/19 verrattuna Q1/19
Puutuotteet	Eurooppa	Hieman heikempi	Hieman vahvempi	Hieman alhaisempi	Hieman alhaisempi

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

20,3 %

(Tavoite: >20 %)

Paper-divisioona

Vakaata tuloksetekoa laskevilla markkinoilla

Stora Enso on Euroopan toiseksi suurin paperintuottaja, jolla on vakiintunut asiakaskunta ja laaja tuotevalikoima painetun viestinnän tarpeisiin ja toimistokäyttöön. Asiakkaat hyötyvät Stora Enson laajasta sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistettujen paperien valikoimasta ja vahvasta kokemuksesta, osaamisesta ja asiakastuesta.

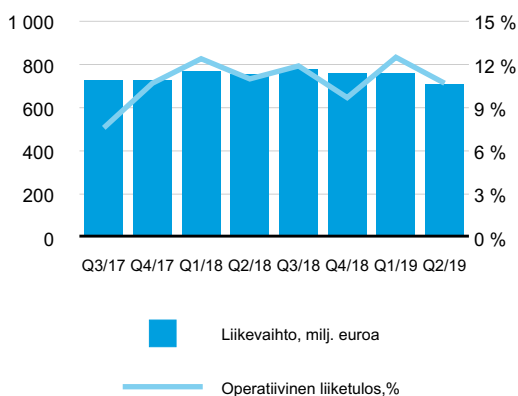
Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19–Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19–Q1/19	Q1- Q2/19	Q1- Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19– Q1-Q2/18	2018
Liikevaihto	712	754	-5,6 %	760	-6,4 %	1 472	1 526	-3,5 %	3 066
Operatiivinen EBITDA	76	83	-7,9 %	95	-19,7 %	172	179	-4,1 %	345
Operatiivinen EBITDA, %	10,7 %	11,0 %		12,5 %		11,7 %	11,7 %		11,3 %
Operatiivinen liike-tulos	50	54	-7,9 %	69	-27,8 %	119	123	-3,6 %	234
Operatiivinen liike-tulos, %	7,0 %	7,2 %		9,1 %		8,1 %	8,1 %		7,6 %
Operatiivinen ROOC	23,8 %	28,4 %		33,7 %		29,1 %	32,7 %		30,2 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	70	54	28,9 %	59	18,0 %	129	113	13,8 %	222
Rahavirta investointien jälkeen	47	43	12,5 %	46	2,3 %	93	91	2,6 %	175
Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto	6,6 %	5,7 %		6,1 %		6,3 %	6,0 %		5,7 %
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 013	1 137	-10,9 %	1 079	-6,0 %	2 092	2 309	-9,4 %	4 591
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	995	1 151	-13,5 %	1 101	-9,6 %	2 096	2 329	-10,0 %	4 633

- Liikevaihto laski 42 milj. euroa eli 5,6 % 712 milj. euroon selvästi pienempien paperitoimitusten takia. Paperin hinnat olivat korkeammat kaikissa segmenteissä.
- Operatiivinen liike-tulos pieneni hieman 50 milj. euroon. Selvästi pienemmät volyymit ja korkeammat muuttuvat kustannukset, erityisesti puussa, kumosivat kaikkia laatuja koskevien korkeampien paperin hintojen ja pienempien kiinteiden kustannusten vaikutuksen.
- Rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon nousi 6,6 %:iin (5,7 %) kuluvan vuoden toisen neljänneksen aikana positiivisesti kehittyneen käyttöpääoman ansiosta.
- Stora Enso investoi 350 milj. euroa Oulun paperitehtaan muuntamiseen pakkauskartonkitehtaaksi. Investointiin sisältyy paperikone 7:n muuntaminen korkealaatuista ensikuitupohjaista kraftlaineria valmistavaksi koneeksi sekä paperikoneen 6 ja arkittamon sulkeminen. PK6:n soveltuvuutta kartongintuotantoon tarkastellaan myöhemmin. Tehtaan nykyinen kokonaiskapasiteetti on yli miljoona tonnia paperia. Oulun tehdas jatkaa päällystetyn hienopaperin tuotantoa vuoden 2020 kolmannen neljänneksen loppuun asti ja muunnetun koneen arvioidaan käynnistyvän vuoden 2020 loppuun mennessä.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q2/18	Kysyntä Q2/19 verrattuna Q1/19	Hinta Q2/19 verrattuna Q2/18	Hinta Q2/19 verrattuna Q1/19
Paperi	Eurooppa	Merkittävästi heikompi	Heikompi	Korkeampi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen EBITDA

Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto¹

6,6 %

(Tavoite: >7 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2019	2018
Q1	–	–
Q2	Nymöllan tehdas	Oulun tehdas
Q3	Veitsiluodon tehdas	Veitsiluodon tehdas
Q4	–	–

¹ Paper-divisioonan avainmittari on rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon (ei-IFRS), koska divisioonan tavoitteena on tuottaa rahavirtaa konsernille, jotta konserni voi muuttua uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi.

Muut

Bergvik Skogin uudelleenjärjestely päätökseen

Muut-segmentti sisältää konsernin metsäomistukset Ruotsissa, suomalaisen metsäosakkuusyritys Tornatorin, Stora Enson osakkuuden energiayhtiö Pohjolan Voimassa, Pohjoismaiden ja Baltian maiden tehtaiden puunhankinnan, tehdasalueisiin liittyvät puuviljelmät sekä konsernin yhteiset palvelut ja hallinnon.

Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19-Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19-Q1/19	Q1- Q2/19	Q1- Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19- Q1-Q2/18	2018
Liikevaihto	868	844	2,9 %	922	-5,8 %	1 790	1 682	6,4 %	3 425
Operatiivinen EBITDA	3	3	-10,8 %	30	-91,1 %	33	23	42,3 %	48
Operatiivinen EBITDA, %	0,3 %	0,3 %		3,3 %		1,8 %	1,4 %		1,4 %
Operatiivinen liike-tulos	-12	-5	-147,4 %	17	-172,4 %	5	12	-60,7 %	23
Operatiivinen liike-tulos, %	-1,4 %	-0,6 %		1,9 %		0,3 %	0,7 %		0,7 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	112	-48	n/m	-76	247,1 %	36	-70	152,0 %	-52
Rahavirta investointien jälkeen	102	-54	284,6 %	-89	214,1 %	13	-83	115,1 %	-119

- Liikevaihto kasvoi 24 milj. euroa 868 milj. euroon lähinnä puunhankinnan korkeamman ulkoisen liikevaihdon ansiosta, johon vaikutti Pohjoismaiden tiukka puutilanne viime vuonna.
- Ruotsissa sijaitsevan metsäomaisuuden uudelleenjärjestelyyn liittyvillä konsultointi- ja muilla kuluilla oli negatiivinen 9 milj. euron vaikutus operatiiviseen liike-tulokseen.
- Stora Enso sai toukokuussa päätökseen Bergvik Skogin metsäomaisuuden uudelleenjärjestelyn. Stora Enson metsäomistukset Ruotsissa nousivat 1,4 milj. hehtaariin, josta 1,15 milj. hehtaaria on tuottavaa metsämaata. Uudelleenjärjestelyn valmistuttua Stora Enson metsäomaisuus Ruotsissa siirtyi yhtiön kokonaan omistamaan tytäryhtiöön ja kirjataan 1.6.2019 alkaen rivi riviltä -menetelmällä Stora Enson tulokseen segmentissä Muut. Ruotsin metsämaamme keskimääräinen tase-arvo on 2 000 euroa hehtaarilta. Bergvik Skog AB:n uudelleenjärjestelyn yhteydessä päätimme lisätä osuuttamme Ruotsin metsäomaisuudesta, kun taas toinen merkittävä omistaja päätti hiljattain myydä oman osuutensa hintaan 3 700 euroa hehtaarilta. Jos katsoo LRF Konsult -yhtiön hintatilastoja, pienempien metsäkauppojen keskimääräinen hehtaarihinta on ollut 5 700 euroa.

Rahoitus vuoden 2019 toisella neljänneksellä (verrattuna Q1/2019)

Pääomarakenne

Milj. euroa	30.6.2019	31.3.2019	31.12.2018	30.6.2018
Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ¹	10 018	7 197	6 636	6 417
Osakkuus- ja yhteisyritykset	622	1 707	1 729	1 543
Käyttöpääoma, netto	1 274	1 330	1 078	1 068
Pitkäaikaiset korottomat erät, netto	-508	-482	-488	-447
Sidottu pääoma yhteensä	11 406	9 752	8 955	8 581
Nettoverovelka	-710	-124	-132	-58
Sijoitettu pääoma	10 696	9 628	8 824	8 523
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	6 722	6 522	6 714	6 043
Määräysvallattomien omistajien osuudet	1	13	18	38
Korolliset nettovelat	3 973	3 093	2 092	2 442
Rahoitus yhteensä	10 696	9 628	8 824	8 523

¹ Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, rakennukset, koneet ja kaluston, käyttöoikeusomaisuuserät, biologiset hyödykkeet, päästöoikeudet sekä noteeraamattomat arvopaperit.

Rahavarat ilman luottolimiittejä laskivat 395 milj. euroa 826 milj. euroon. Nettoverlka kasvoi 3 973 (3 093) milj. euroon pääasiassa uuden Bergvik Väst AB:n tytäryhtiöosakkeiden hankintaa varten myönnetyn pitkäaikaisen lainan ja Bergvik Skogin kaupantekopäivänä otetun 729 milj. euron nettovelan myötä. Nettovelan suhde kuluneen 12 kuukauden operatiiviseen EBITDAan oli 2,2, kun se edellisen neljänneksen lopussa oli 1,7. Nettovelkaantumisaste 30.6.2019 oli 0,59 (0,47). Velkojen keskimääräinen korko oli 3,4 % (4,3 %).

Toisella neljänneksellä Stora Enso laski liikkeeseen 1 000 milj. Ruotsin kruunun Green Bond -lainan EMTN (Euro Medium Term Note)- ja Green Bond -viitekehysissä. Laina erääntyy vuonna 2026. Lisäksi Stora Enso solmi uuden lyhennysohjelmallisen luottoyhtiölainasopimuksen, jonka nimellinen arvo on 1 500 milj. Ruotsin kruunua. Laina erääntyy vuonna 2021.

Stora Ensolla on 600 milj. euron valmiusluotto, joka oli vuosineljänneksen lopussa kokonaan nostamatta. Lisäksi yhtiöllä on käytettävissään erilaisia pitkäaikaisia rahoituslähteitä 1 000 (1 000) milj. euroon saakka.

Pohjolan Voiman (PVO) osakkeiden, jotka luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti käypään arvoon arvostettaviin muihin laajan tuloksen eriin, käypä arvo nousi neljänneksen aikana 1 milj. euroa 395 milj. euroon.

Rahavirta vuoden 2019 toisella neljänneksellä (verrattuna Q1/2019)

Liiketoiminnan rahavirta

Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Muutos % Q2/19– Q2/18	Q1/19	Muutos % Q2/19– Q1/19	Q1- Q2/19	Q1- Q2/18	Muutos % Q1-Q2/19– Q1-Q2/18	2018
Operatiivinen EBITDA	435	466	-6,6 %	471	-7,6 %	907	970	-6,5 %	1 878
Operatiivisen EBITDAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-127	-28	n/m	-1	n/m	-128	-28	n/m	20
Muut oikaisut	163	15	n/m	-12	n/m	152	0	100,0 %	-104
Käyttöpääoman muutos	76	-97	177,8 %	-236	132,0 %	-160	-357	55,1 %	-428
Liiketoiminnan rahavirta	548	357	53,4 %	223	145,6 %	770	586	31,5 %	1 365
Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin investoidut rahavarat	-120	-125	3,9 %	-123	2,3 %	-243	-241	-0,8 %	-525
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	0	0	100,0 %	-6	101,1 %	-6	0	-100,0 %	-29
Rahavirta investointien jälkeen	428	231	85,1 %	94	n/m	521	344	51,5 %	811

Vuoden 2019 toisen neljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 428 milj. euroa. Käyttöpääoma laski 76 milj. euroa pääasiassa varastojen laskun ja pienempien myyntisaamisten seurauksena. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin olivat 120 milj. euroa. Aiemmin ilmoitettuihin varauksiin liittyvät maksut olivat 9 milj. euroa.

Investoinnit

Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä olivat yhteensä 126 (126) milj. euroa, josta 108 milj. euroa investoitiin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, sisältäen 8 milj. euron investoinnin vuokrasopimuksiin ja 18 milj. euroa biologisiin hyödykkeisiin. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 134 (121) milj. euroa. Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin tehdyillä lisäyksillä oli 120 (125) milj. euron negatiivinen rahavirtavaikutus.

Suurimmat vuoden 2019 toisella neljänneksellä käynnissä olleet hankkeet olivat Oulun tehtaan muuntaminen, kemihierteen (CTMP) flash-kuivaus Imatran tehtailla, China Packaging -yksikön kapasiteetin nostaminen ja tekniikan ajantasaistaminen, Skutskärin tehtaan revinnäisselluhanke Ruotsissa, Enocellin tehtaan liukoselluinvestointi, Launkalnen sahan laajennus Latviassa ja höyryturbiini-investointi Maxaun tehtaalla Saksassa.

Arvio vuoden 2019 investoinneista ja poistoista

Milj. euroa	Arvio 2019
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	610–660
Poistot ja biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	590–630

Stora Enson investointiennuste vuodelle 2019 sisältää noin 100 milj. euroa investointeja konsernin biologisiin hyödykkeisiin sekä noin 40 milj. euroa pääomitetuista vuokrasopimuksista IFRS 16 -standardin mukaisesti. Yhtiön investointiennusteessa huomioidaan 50 milj. euron supistuminen osana kannattavuuden turvaamisohjelmaa ja Oulun tehtaan muuntamiseen liittyvä 70 milj. euron lisäys. Poistoja ja biologisten hyödykkeiden arvon operatiivista alentumista koskeva ennuste huomioi myös IFRS 16 -standardin vaikutuksen. Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivisen alentumisen ennakoidaan olevan noin 50–70 milj. euroa.

Vastuullisuus vuoden 2019 toisella neljänneksellä (verrattuna Q2/2018)

Työturvallisuus

TRI-taajuus

	Q2/19	Q2/18	Q1/19	Q1-Q2/19	Q1-Q2/18	2018	Välitavoite	Välitavoite saavutettava
Työtaturmat (TRI), taajuus ^{1,2}	7,2	5,1	6,6	6,9	5,6	6,1	5,3	vuoden 2019 loppuun mennessä

TRI (Total recordable incidents) -taajuus = lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Omat työntekijät, sisältää Veracelin ja Montes del Platan yhteisyritysten työntekijät.

² Historialliset luvut on laskettu uudestaan vuoden 2019 ensimmäisen vuosineljänneksen osavuositarkastuksen jälkeen saatujen lisätietojen mukaisesti.

Vuoden 2019 välitavoite on 5,3. Tapaturmien määrä jatkoi nousuaan toisella vuosineljänneksellä, kun liukastumiset, kompastumiset ja käsivammat normaalien toimintojen ulkopuolella hallitsivat raportoituja tapaturmia.

Toimittajat

Toimittajien eettisen toimintaohjeen käyttöönotto

	30.6.2019	31.3.2019	31.12.2018	30.6.2018	Tavoite
% hankintakustannuksista toimittajien eettisen toimintaohjeen piirissä ¹	96 %	95 %	95 %	95 %	95 %

¹ Ei sisällä yhteisiä toimintoja, immateriaalioikeuksia, leasingmaksuja, kaupankäyntiä rahoitusvälineillä eikä viranomaismaksuja, kuten tullimaksuja, eikä puunhankintaa yksityismetsänomistajilta.

Tavoitteena on, että 95 % toimittajista on edelleen toimintaohjeen piirissä.

Metsät, puuviljelmät, ja maan käyttö

Sopimukset maattomien liikkeiden kanssa ja maanvaltauksset Brasilian Bahiassa

	30.6.2019	31.3.2019	31.12.2018	30.6.2018
Asutusaloitteisiin kuulumattomien liikkeiden valtaamat tuotantoalueet, ha	480	468	468	3 048

Toisen vuosineljänneksen lopussa maattomien liikkeet, jotka eivät ole mukana sopimuksissa, olivat vallanneet 480 hehtaaria Veracelin tuotantoalueita. Veracel jatkaa vallattujen alueiden palauttamista yhtiölle oikeusmenettelyjen kautta. Vallattu alue kasvoi neljänneksen aikana 12 hehtaaria aiemman valtauksen laajentamisen vuoksi.

Veracel on aiemmin oma-aloitteisesti varannut 16 500 hehtaaria maata kestävä kehityksen mukaista asutusaloitetta varten. Vuoden 2018 lopussa Veracelin omistamat maa-alueet olivat yhteensä 213 500 hehtaaria, josta 76 000 hehtaaria on istutettu eukalyptuspuuta sellun tuotantoa varten.

Hiilidioksidi

Tieteellisten päästövähennystavoitteiden saavuttaminen vuoden 2010 lähtötasoon verrattuna

	Q2/19	Q2/18	Q1/19	Q1-Q2/19	Q1-Q2/18	2018	Tavoite	Tavoite saavutettava
Hiilidioksidiekvivalenttipäästöjen lasku myytävissä olevaa kartonki-, sellu- ja paperitonnaa kohti (kg/t) ^{1,2}	-21 %	-25 %	-12 %	-17 %	-16 %	-18 %	-31 %	vuoden 2030 loppuun mennessä

¹ Kattaa tuotannon suorat fossiilista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidiekvivalenttipäästöt ja epäsuorat sähkön ja lämmön ostoon liittyvät fossiilista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidiekvivalenttipäästöt (laajuus 1 ja 2). Ilman yhteisiä toimintoja.

² Historialliset luvut on laskettu uudestaan vuoden 2019 ensimmäisen vuosineljänneksen osavuositarkastuksen jälkeen saatujen lisätietojen mukaisesti.

Vuonna 2017 Science Based Target -aloite (SBTi) hyväksyi tavoitteemme vähentää toiminnastamme aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä tuotettua kartonki-, sellu- ja paperitonnaa kohti 31 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2010 lähtötasoon verrattuna.

Toisella neljänneksellä hiilidioksidiekvivalenttipäästöt laskivat vähemmän kuin vuosi sitten. Tämä johtui lähinnä alhaisemmasta tuotannosta Paper-divisioonassa, eikä energiankulutuksen sopeuttaminen täysin vastaavasti ollut mahdollista. Konsernin kokonaispäästöt olivat samalla tasolla kuin vuosi sitten.

Muut tapahtumat

BCG (Boston Consulting Group) esitteli raportissaan Stora Enson yhtenä maailman johtavana yrityksenä yhteiskunnallisen vaikuttamisen saralla.

Stora Enson vuosittain julkaistava orjuutta ja ihmiskauppaa koskeva lausunto julkaistiin englanniksi kesäkuussa yhtiön sivuilla osoitteessa storaenso.com/sustainability. Lausunto kuvaa Stora Enson toimia nykyajan orjuuden estämiseksi liiketoiminnissaan ja toimitusketjuissaan Yhdistyneen kuningaskunnan vuoden 2015 Modern Slavery Act -lain mukaisesti.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Lisääntyvä kilpailu sekä paperi-, sellu-, pakkaus-, puutuote- ja raakapuumarkkinoiden tarjonnan ja kasvun epätasapaino voivat vaikuttaa Stora Enson markkinaosuuteen ja kannattavuuteen. Muutokset maailman taloustilanteesta ja poliittisessa ilmapiirissä, markkinoiden äkkinäiset korjausliikkeet, valuuttakurssien epävakaus ja päämarkkina-alueidemme talouksien heikkeneminen voivat vaikuttaa Stora Enson tulokseen, rahavirtoihin ja taloudelliseen tilanteeseen.

Nykyisissä geopolittisissä olosuhteissa kasvavana riskinä on protektionististen toimien kiihtyminen pisteeseen, jossa maailmankauppa supistuu huomattavasti. Tämä sysäisi liikkeelle ketjureaktioita, jotka vaikuttaisivat suuresti inflaatioon, yritysten ja kuluttajien luottamukseen sekä viime kädessä maailmanlaajuiseen talouskasvuun.

Vähentääkseen heikentyvien geopolittisten ja makrotaloudellisten olosuhteiden ja lisääntyvän epävarmuuden vaikutusta Stora Enso on aloittanut kannattavuuden turvaamisohjelman, jolla tähdätään 200 milj. euron säästöihin kiinteissä ja muuttuvissa kustannuksissa vuoden 2020 loppuun mennessä.

Muut riskit ja epävarmuustekijät sisältävät muun muassa toimialan yleiset olosuhteet, kuten muutokset raaka-aineiden kustannuksissa tai saatavuudessa, energia- ja kuljetuskustannukset, odottamattomat kulut, jotka liittyvät nykyisten ja uusien ympäristö- ja muun virallisen sääntelyn noudattamiseen sekä käynnissä oleviin tai potentiaalsiin oikeudenkäynteihin, merkittävät häiriöt jollakin tuotantolaitoksellamme, yhteisyritysten liiketoimintaan olennaisesti kuuluvat riskit ja muut tekijät, joista kerrotaan Stora Enson lehdistötiedotteissa ja raportoinnissa.

Tarkempi kuvaus riskeistä on Stora Enson tilinpäätöksessä, joka on luettavissa osoitteessa storaenso.com/annualreport2018.

Energiaherkkyysanalyysi: sähkön ja fossiilisten polttoaineiden markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 13 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liikeluokkaan seuraavan 12 kuukauden ajan.

Puuraaka-aineen herkkyysanalyysi: puun hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 193 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liikeluokkaan seuraavan 12 kuukauden ajan.

Sellun herkkyysanalyysi: sellun markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 125 milj. euron välitön positiivinen vaikutus operatiiviseen liikeluokkaan seuraavan 12 kuukauden ajan.

Kemikaalien ja täyteaineiden herkkyysanalyysi: kemikaalien ja täyteaineiden hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 55 milj. euron välitön negatiivinen operatiiviseen liikeluokkaan seuraavan 12 kuukauden ajan.

Energian, puuraaka-aineen, sellun tai kemikaalien ja täyteaineiden hintojen laskun vaikutus olisi vastakkainen.

Valuuttakurssien herkkyysanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: Yhdysvaltain dollarin arvon 10 %:n vahvistumisella suhteessa euroon olisi noin 148 milj. euron välitön positiivinen vaikutus vuotuiseseen operatiiviseen liikeluokkaan. Ruotsin kruunun 10 %:n vahvistumisen vaikutus olisi 97 milj. euroa negatiivinen ja Englannin punnan 33 milj. euroa positiivinen. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen. Luvut ovat ennen suojausvaikutusta ja oletuksena on, että vain yksittäisessä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia.

Konsernin Brasilian-toiminnoista aiheutuu vuosittain Brasilian realissa (BRL) laskettuna noin 120 milj. euron arvoiset suojaamattomat nettokustannukset. Kiinan-toiminnoista aiheutuu vastaavasti renminbissä (CNY) laskettuna noin 110 milj. euron arvoiset suojaamattomat nettokustannukset. Valuutan arvon 10 %:n vahvistuminen heikentäisi operatiivista liikeluokkaa 12 milj. euroa Brasiliassa ja 11 milj. euroa Kiinassa.

Oikeudenkäynnit

Ehdolliset velat

Stora Enso on tehnyt merkittäviä uudelleenjärjestelyjä viime vuosina. Toimenpiteisiin on kuulunut liiketoimintojen ja tuotantoyksiköiden myyntejä sekä tehtaiden sulkemisia. Tapahtumiin liittyy riski mahdollisista ympäristö- tai muista velvoitteista, joiden olemassaololle saadaan vahvistus vasta, jos yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole täysin konsernin hallittavissa, toteutuu tai ei toteudu.

Stora Enso on osallisena tietyissä oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka ovat syntyneet tavanomaisessa liiketoiminnassa ja jotka sisältävät lähinnä kauppaoikeudellisia vaateita. Yrityksen johto ei usko, että näillä menettelyillä kokonaisuutena ennen mahdollisia vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

Oikeudenkäynnit Latalalaisessa Amerikassa

Veracel

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet päteviä. Tuomari myös määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Lisäksi yhtiölle määrättiin mahdollinen 20 milj. Brasilian realin (5 milj. euron) sakko. Veracel kyseenalaistaa päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut asiaankuuluville viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuin lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

Kesäkuussa 2017 Veracel sai huomautuksen verolakien rikkomisesta vuonna 2012. Vaade on yhteensä 224 miljoonaa Brasilian realia (50 milj. euroa) sisältäen korot ja sakot. Riita-asia rajoittuu vuoteen 2012, jonka osalta veroviranomainen sovelsi eri siirtohinnoittelumetodia poikkeavan siirtymäsäännöksen tulkinnan vuoksi. Vuoden 2018 lopussa kokonaisvaade sisältäen koron

oli 241 miljoonaa realia (54 milj. euroa), josta Stora Enson osuus on 120 miljoonaa realia (27 milj. euroa). Veracel teki heinäkuussa 2017 verohuomautuksesta valituksen, joka päätettiin Veracelin hyväksi toukokuussa 2019.

Oikeudenkäynnit Ruotsissa

Vakuutuskanne

Heinä–elokuussa 2016 kuusi ruotsalaista vakuutusyhtiötä nostivat kanteen Stora Ensoa vastaan ruotsalaisessa ympäristöoikeudessa ja Falunin käräjäoikeudessa Ruotsin Västmanlandissa vuonna 2014 sattuneesta metsäpalosta aiheutuneiden vahinkojen vuoksi. Yhtiöt hakevat kaikkiaan noin 300 milj. Ruotsin kruunun (30 milj. euron) arvoisia korvauksia, pois lukien korot. Stora Enso kiistää korvausvastuunsa. Korkein oikeus on todennut, että ympäristölakia ei sovelleta tulipalon aiheuttamiin vahinkoihin, päättäen näin asian käsittelyn ympäristöoikeudessa. Lisäksi Stora Enso on saanut tietää tapauksesta, jossa se ei ole asianomainen ja jossa korkein oikeus on todennut, että Stora Enson alihankkijan liikennevakuutus soveltuu yhtiöltä haettuihin korvauksiin. Tämä liikennevakuutus kattaa vahingot 300 milj. Ruotsin kruunuun asti (pois lukien korot), joka vastaa Stora Ensolta korvausten muodossa haettua summaa.

Yrityssakko

Tammikuussa 2018 Ruotsin syyttäjäviranomainen nosti kanteen Stora Ensoa ja sen toimittajaa vastaan Ruotsin Västmanlandissa vuonna 2014 sattuneen metsäpalon vuoksi vaatien molemmilta vastaajilta 5 milj. kruunun yrityssakkoa. Stora Enso ja toimittaja kiistävät kanteen.

Merkittävimmät tapahtumat vuonna 2019

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 2019 tehtyjä päätöksiä

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.3.2019 Helsingissä. Kokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan vuodelta 2018 maksetaan osinkoa 0,50 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että hallitukseen valittiin seuraavaan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka nykyisistä jäsenistä **Jorma Eloranta, Elisabeth Fleuriot, Hock Goh, Christiane Kuehne, Antti Mäkinen, Richard Nilsson, Göran Sandberg**, sekä **Hans Stråberg** ja että hallituksen uudeksi jäseneksi valitaan **Mikko Helander**. Yhtiökokous valitsi Jorma Elorannan hallituksen puheenjohtajaksi ja Hans Stråbergin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen hallituksen jäsenten vuosipalkkioista:

puheenjohtaja	EUR 192 000 (2018: 175 000)
varapuheenjohtaja	EUR 109 000 (2018: 103 000)
jäsenet	EUR 74 000 (2018: 72 000)

Yhtiökokous hyväksyi myös ehdotuksen, että hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että 40 %:lla vuosipalkkiosta hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun Stora Enson R-osakkeita markkinoilta julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan, ja loput vuosipalkkiosta maksetaan rahana.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen valiokuntien jäsenten vuosipalkkiot.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että tilintarkastajaksi valitaan PricewaterhouseCoopers Oy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka. PricewaterhouseCoopers on ilmoittanut, että päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT **Samuli Perälä**. Yhtiökokous päätti myös, että tilintarkastajan palkkio maksetaan talous- ja tarkastuskomitean hyväksymän laskun mukaan.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään Stora Enson omien osakkeiden hankkimisesta sekä osakeannista. Valtuutuksen nojalla hankittavien sekä liikkeeseenlaskettavien omien osakkeiden määrä on enintään 2 000 000 kappaletta, mikä vastaa noin 0,25 prosenttia kaikista yhtiön osakkeista ja 0,33 prosenttia kaikista yhtiön R-sarjan osakkeista.

Stora Enson hallituksen päätökset

Yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä hallituksen kokouksessa talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Richard Nilsson (puheenjohtaja), Jorma Eloranta, ja Elisabeth Fleuriot.

Jorma Eloranta (puheenjohtaja), Antti Mäkinen ja Hans Stråberg valittiin palkitsemisvaliokunnan jäseniksi.

Christiane Kuehne (puheenjohtaja), Hock Goh ja Göran Sandberg valittiin vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunnan jäseniksi.

Osakepääoma ja osakeomistukset

Vuoden 2019 toisen neljänneksen aikana kaupparekisteriin merkittiin 600 A-osakkeen muunto R-osakkeeksi.

30.6.2019 Stora Enson liikkeeseen laskemia A-osakkeita oli 176 258 836 kappaletta ja R-osakkeita 612 361 151 kappaletta. Yhtiön omistuksessa ei ollut omia osakkeita. Stora Enson liikkeeseen laskettuja osakkeita oli yhteensä 788 619 987. Osakkeiden äänimäärä oli vähintään 237 494 951.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

15.7.2019 kaupparekisteriin merkittiin 400 A-osakkeen muunnos R-osakkeeksi.

19.7. Stora Enso ilmoitti investoivansa 10 milj. euroa ligniiniin perustuvia biopohjaisia hiilimateriaaleja valmistavan pilottitehtaan rakentamiseen Sunilan tehdasalueelle.

Niin ikään 19.7. Stora Enso ilmoitti käynnistäneensä kannattavuusselvityksen, joka koskee ristiinliimattua puuta valmistavan yksikön mahdollista perustamista Tšekissä sijaitsevan Ždírecin tehtaan yhteyteen ja Ybbsin tehtaan yhteyteen Itävallassa mahdollisesti rakennettavaa liimapalkkitehdasta.

Kaikki tämän osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä osavuositarkastuksen prosenttilukemat ja luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuista taloudellisista tiedoista.

Tämä tiedote on laadittu suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Jos eri kieliversioiden välillä on eroja, englanninkielinen versio pätee. Tätä katsausta ei ole tilintarkastettu.

Helsingissä 19. heinäkuuta 2019
Stora Enso Oyj
Hallitus

Taloudelliset tiedot

Laadintaperiaatteet

Tämä tilintarkastamaton osavuositarkastus on laadittu osavuositarkastuksia koskevan IAS 34 -standardin ja konsernin vuoden 2018 tilinpäätöksen laskentaperiaatteiden mukaisesti lukuun ottamatta uusia ja muutettuja standardeja, joita sovelletaan 1.1.2019 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

Kaikki tämän osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä osavuositarkastuksen prosenttilukemat ja luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuista taloudellisista tiedoista.

Ei-IFRS-tunnusluvut

Konsernin tärkein ei-IFRS-tunnusluku on operatiivinen liiketulos, jonka avulla arvioidaan segmenttien tuloksia ja ohjataan niille resursseja. Operatiivinen liiketulos koostuu segmenttien liiketuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liiketuloksesta, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan. Tavallisimpia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot, ylimääräiset omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten peruutukset, toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset, uudelleenjärjestelyistä johtuvat poistojen muutokset ja sakot. Yksittäinen vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä ilmoitetaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä. Vuoden 2018 loppuun asti käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisälsivät myös osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset. Aiempia kausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS) on konsernikohtainen tapa esittää liiketoiminnan rahavirta alkaen operatiivisesta EBITDasta liiketuloksen sijaan.

Rahavirtaan investointien jälkeen (ei-IFRS) kuuluvat liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS), pois lukien investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, biologisiin hyödykkeisiin sekä osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

Luettelo ei-IFRS-luvuista esitetään tämän katsauksen lopussa.

Seuraavia uusia ja muutettuja standardeja sovelletaan 1.1.2019 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin

Stora Enso on soveltanut seuraavia uusia ja muutettuja standardeja 1.1.2019 alkaen:

- IFRS 16 Vuokrasopimukset. Uusi vuokrasopimuksia koskeva standardi korvasi IAS 17 -standardin ohjeistuksen ja siihen liittyvät tulkinnat, mikä on merkittävä muutos etenkin vuokralle ottajille. IFRS 16 -standardissa edellytetään, että vuokralle ottajat kirjaavat käytännössä kaikista vuokrasopimuksista tulevia vuokranmaksuja kuvastavan vuokrasopimusvelan sekä käyttöoikeusomaisuuserän. Operatiivisten vuokrasopimusten ja rahoitusleasingosopimusten luokittelusta luovutaan vuokralle ottajien osalta. Ennen siirtymistä IFRS 16 -standardiin konsernilla oli lähinnä operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltuja sopimuksia, joita ei aktivoitu, eikä Stora Ensolla ollut voimassa olevia olennaisia rahoitusleasingosopimuksia vuoden 2018 lopussa. Stora Enso toimii pääasiassa vuokralle ottajana, eikä yhtiöllä ole olennaisia vuokrasopimuksia, joissa se olisi vuokralle antaja.

IFRS 16 -standardin mukaisesti konserni arvioi sopimuksen syntyessä, onko se vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Vuokrasopimus on sopimus tai sopimuksen osa, joka tuottaa oikeuden käyttää sopimuksen kohteena olevaa omaisuuserää tietynä ajanjaksona vastiketta vastaan. Vuokrasopimuksen määritelmän muutos liittyy lähinnä määräysvaltaan, ja vuokrasopimuksen määritelmän muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konserniin.

Stora Enso otti IFRS 16 -standardin käyttöön 1.1.2019 soveltaen yksinkertaistettua lähestymistapaa, minkä takia vertailutietoja ei oikaista ja raportoidaan IAS 17 -standardin ja IFRIC 4 -tulkinnan mukaisesti. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus kirjattiin taseeseen 1.1.2019. Siirtymässä vuokrasopimusvelat arvostetaan jäljellä olevien vuokramaksujen nykyarvoon, diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan vuokrasopimusvelkaa vastaavaan määrään, oikaistuna ennakkoon maksettujen tai kertyneiden vuokrien summalla. Konserni kohdistaa sopimuksen perusteella maksetun vastikkeen kuhunkin vuokrasopimuksen komponenttiin ja erottaa muille kuin vuokrasopimuskomponenteille kuulumattomat osuudet, jos ne ovat tunnistettavissa.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän oikaistuna lähinnä sopimuksen alkamispäivänä tai sitä aikaisemmin maksetuilla vuokrilla. Myöhemmin käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoihtomenetelmällä sopimuksen alkamispäivästä joko käyttöoikeusomaisuuserän taloudellisen vaikutusajan päättymiseen tai vuokrakauden loppuun mennessä, sen mukaan kumpi näistä on aikaisempi. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuserää oikaistaan vuokrasopimusvelan tietyillä uudelleen määrittämisillä. Käyttöoikeusomaisuuserät testataan arvonalentumisen varalta IAS 36 -standardin (Omaisuuserien arvon alentuminen) mukaisesti.

Vuokrasopimusvelat arvostetaan alun perin alkamispäivänä maksamattomien vuokrien nykyarvoon diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Sovellettu vuokratkausi vastaa ajanjaksoa, jonka ajan vuokrasopimus ei ole purettavissa, lukuun ottamatta tilanteita, joissa konserni tulee kohtuullisen varmasti hyödyntämään uusimisoptiota tai jatkamaan sopimusta. Vuokrasopimusvelat kirjataan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelat uudelleen määritetään pääasiassa silloin, kun tulevat vuokranmaksuerät muuttuvat indeksi- tai korkomuutoksen takia tai kun konsernin arvio mahdollisen jatko-option käytöstä muuttuu. Kun vuokrasopimusvelka uudelleen määritetään, oikaistaan käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoa yleensä vastaavasti.

Konserni on päättänyt olla kirjaamatta käyttöoikeusomaisuuseriä ja vuokrasopimusvelkoja lyhytaikaisista sopimuksista, joiden sopimuskausi on enintään 12 kuukautta, ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä sisältävistä sopimuksista. Konserni soveltaa myös helpotusta vuonna 2019 päättyvien sopimusten kirjaamisesta. Konserni tulkitsee arvoltaan vähäisiä kohteita koskevan helpotuksen sisältävät sopimukset, joissa omaisuuserä ei ole Stora Ensolle olennainen. Arvio siitä, onko omaisuuserä olennainen ja kuuluuko se IFRS 16 -standardin kirjaamisvaatimusten piiriin, perustuu käsitteellisen viitekehysten ja IAS 1 -standardin olennaisuuskonseptiin. Arvoltaan vähäiset kohteet sisältävät pääasiassa IT- ja toimistolaitteita, tiettäjä ajoneuvoja ja koneita sekä muita arvoltaan vähäisiä eriä. Konserni kirjaa näihin sopimuksiin liittyvät vuokramaksut kuluksi tasasuuruksina erinä vuokratkauden aikana. Lisäksi konserni on arvioinut vuokratkauden pituutta jälkikäteen, jos vuokrasopimus sisältää jatkomahtollisuuden.

IFRS 16 -standardiin siirryttäessä vuokrasopimukset, jotka aikaisemmin luokiteltiin IAS 17 -standardin mukaisesti operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi, johtivat käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen kirjaamiseen. Se johti myös operatiivisten kustannusten laskuun sekä poistojen ja korkokulujen nousuun. IFRS 16 -standardin mukaan vuokrasopimusvelan korko-osuudesta maksettu osuus esitetään osana liiketoiminnan rahavirtaa ja vuokrasopimusvelan pääoman osalta maksettu osuus esitetään osana rahoituksen rahavirtaa. IFRS 16 -standardin käyttöönotolla ei ole vaikutusta kokonaisnettorahavirtaan. Stora Enson olennaisimmat, käyttöönoton hetkellä aktivoidut vuokrasopimukset koostuvat maanvuokrasta (~55 %), operatiivista koneista ja laitteista (~30 %) ja kiinteistöistä (~15 %).

Diskonttaamattomat operatiiviset vuokravastuut vuoden 2018 lopussa olivat 731 milj. euroa. Siirtymässä IFRS 16 -standardiin konserni kirjasi 525 milj. euron arvosta lisää vuokrasopimusvelkoja. Tilikauden alun kertyneisiin voittovaroihin ei ole tehty oikaisua IFRS 16 -standardiin siirtymisen takia. Painotettu keskimääräinen diskonttokorko oli 4,1 %.

Milj. euroa	1.1.2019
Operatiiviset vuokravastuut 31.12.2018	731
Diskontattuna lisäluoton korolla 1.1.2019	544
31.12.2018 kirjatut rahoitusleasingvelat	1
Lyhytaikaiset vuokrasopimukset	-9
Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat sopimukset	-16
Muut*	5
1.1.2019 kirjatut vuokrasopimusvelat	526
31.12.2018 kirjatut rahoitusleasingvelat	-1
IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä kirjatut vuokrasopimusvelat	525

* Vuokratkausien oikaisu (esimerkiksi jatko-optiot), muihin kuin vuokrasopimuksiin kuulumattomien osuuksien erottaminen ja muuttuvat vuokrat, jotka eivät sisälly vuokrasopimusvelan arvostamiseen.

Konserni kirjasi 530 milj. euron arvosta lisää käyttöoikeusomaisuuseriä 1.1.2019. Määrään sisältyvät ennakoon maksetut 5 milj. euron vuokratkulut, jotka esitettiin kertyneinä kustannuksina taseessa ennen siirtymää ja uudelleenluokiteltiin käyttöoikeusomaisuuseriksi IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä. Lisäksi tietyt maankäyttö sopimukset, määrältään 80 milj. euroa, luokiteltiin IFRS 16 -siirtymässä vuokrasopimuksiksi. Sopimukset käsiteltiin ennen IFRS 16 -siirtymää aineettomina hyödykkeinä. Kaikki järjestelyihin liittyvät velat on maksettu aikaisemmillä kausilla ja luokittelulla ei ole vaikutusta vuokrasopimusvelkaan tai tuloslaskelmaan.

- Muilla IFRS-standardien ja niiden tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konserniin.

Tulevat standardimuutokset, jotka ovat EU:n hyväksymiä mutta eivät ole voimassa vielä vuonna 2019

- Ei tulevia EU:n hyväksymiä standardimuutoksia

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Q1/19	Q1-Q2/19	Q1-Q2/18	2018
Liikevaihto	2 608	2 664	2 635	5 242	5 243	10 486
Liiketoiminnan muut tuotot	33	28	36	69	46	92
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-28	-2	41	13	69	125
Materiaalit ja palvelut	-1 523	-1 530	-1 577	-3 100	-3 028	-6 157
Toimituskulut ja komissiot	-228	-235	-230	-458	-468	-932
Henkilöstökulut	-349	-358	-334	-682	-683	-1 330
Liiketoiminnan muut kulut	-302	-153	-114	-417	-277	-526
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	69	42	5	75	45	181
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	-11	-17	-13	-24	-31	-68
Poistot ja arvonalentumiset	-128	-121	-136	-264	-243	-479
Liiketulos	142	317	313	454	672	1 390
Nettorahoituserät	-48	-60	-31	-79	-82	-180
Tulos ennen veroja	93	257	282	375	590	1 210
Tuloverot	-41	-44	-56	-97	-104	-221
Katsauskauden tulos	52	213	226	278	486	988
Jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajat	59	221	232	291	495	1 013
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-7	-8	-6	-13	-9	-24
Katsauskauden tulos	52	213	226	278	486	988
Osakekohtainen tulos						
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,08	0,28	0,29	0,37	0,63	1,28
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,08	0,28	0,29	0,37	0,63	1,28

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Q2/19	Q2/18	Q1/19	Q1-Q2/19	Q1-Q2/18	2018
Katsauskauden tulos	52	213	226	278	486	988
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Pääomasijoitukset käyvässä arvossa muissa laajan tuloksen erissä	-4	12	-19	-23	4	97
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset voitot ja	0	0	0	0	0	-24
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	1	0	0	1	-1	5
	-3	12	-19	-22	3	78
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi						
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, joka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	11	1	0	11	2	4
Oman pääoman nettoinvestointien muuntoerot	129	24	27	156	-86	-36
Määräysvallattomien omistajien osuuden muuntoerot	0	0	1	0	0	0
Nettosijoitusten suojaukset	1	-16	-6	-5	-8	-14
Rahavirran suojaukset	4	-28	-34	-29	-63	-24
Suojausten kustannus – optioiden aika-arvo	2	-2	-1	1	-2	-2
Määräysvallattomien omistajien osuus rahavirran suojauksista	-1	0	1	-1	0	-2
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	-5	10	9	4	16	7
	140	-11	-4	137	-141	-68
Laaja tulos yhteensä	189	214	203	393	348	999
Jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajat	198	222	208	406	357	1 025
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-9	-8	-5	-13	-9	-27
Laaja tulos yhteensä	189	214	203	393	348	999

Lyhennetty konsernin tase

Milj. euroa		30.6.2019	31.12.2018	30.6.2018
Varat				
Liikearvo	O	322	243	237
Muut aineettomat hyödykkeet	O	172	254	248
Aineelliset hyödykkeet	O	5 507	5 234	5 131
Käyttöoikeusomaisuuserät	O	578	0	0
		6 579	5 731	5 616
Biologiset hyödykkeet	O	2 999	457	449
Päästöoikeudet	O	42	26	30
Osakkuus- ja yhteisyritykset	O	622	1 729	1 543
Noteeratut arvopaperit	I	9	13	19
Noteeraamattomat arvopaperit	O	398	422	321
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	I	56	54	55
Laskennalliset verosaamiset	T	86	120	110
Muut pitkäaikaiset varat	O	43	48	50
Pitkäaikaiset varat		10 833	8 601	8 193
Vaihto-omaisuus	O	1 558	1 567	1 420
Versaamiset	T	10	9	14
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	O	1 481	1 487	1 451
Korolliset saamiset	I	26	55	66
Rahavarat	I	833	1 130	629
Lyhytaikaiset varat		3 909	4 248	3 580
Varat yhteensä		14 742	12 849	11 773
Oma pääoma ja velat				
Emoyhtiön omistajat		6 722	6 714	6 043
Määräysvallattomien omistajien osuus		1	18	38
Oma pääoma yhteensä		6 723	6 732	6 081
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät varaukset	O	386	401	361
Muut varaukset	O	132	101	102
Laskennalliset verovelat	T	753	168	140
Pitkäaikaiset korolliset velat	I	3 823	2 265	2 163
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	O	33	34	34
Pitkäaikaiset velat		5 127	2 970	2 800
Pitkäaikaisten velkojen lyhennyserät	I	354	403	382
Korolliset velat	I	712	675	657
Käytössä olevat luottolimiitit	I	7	1	8
Muut varaukset	O	20	16	17
Muut korottomat velat	O	1 745	1 960	1 786
Verovelat	T	53	92	42
Lyhytaikaiset velat		2 892	3 147	2 892
Velat yhteensä		8 019	6 117	5 693
Oma pääoma ja velat yhteensä		14 742	12 849	11 773

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät sidottuun pääomaan.

I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.

T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät nettoverovelkaan.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Q1-Q2/19	Q1-Q2/18
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	454	672
Ei-kassavaikutteisten erien oikaisu	476	271
Nettokäyttöpääoman muutos	-160	-357
Liiketoiminnan rahavirta	770	586
Maksetut nettoraohituserät	-84	-69
Maksetut tuloverot, netto	-100	-105
Liiketoiminnasta kertyneet nettoraohavarat	587	411
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten ja liiketoiminnan hankinta, vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-465	0
Osakkuus- ja yhteisyritysosuuksien hankinnat	-6	0
Tuotot tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan myynnistä vähennettynä myydyillä rahavaroilla	0	40
Noteeraamattomien arvopaperien myynnistä saadut tuotot	5	1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut tuotot ja ennakot	4	4
Investoinnit	-243	-241
Pitkäaikaisten saamisten nettomuutos	0	4
Investointeihin käytetyt nettoraohavarat	-705	-192
Rahoituksen rahavirta		
Uusien pitkäaikaisten lainojen nostot	852	371
Pitkäaikaisten lainojen ja vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	-703	-243
Lyhytaikaisten lainojen muutos	55	-11
Maksetut osingot	-394	-323
Tytäryritysosuuksien osto määräysvallattomilta omistajilta	0	0
Määräysvallattomien omistajien oman pääoman ehtoiset sijoitukset vähennettynä osingoilla	-3	0
Omien osakkeiden osto ¹	-3	-5
Rahoituksen nettoraohavirta	-196	-212
Rahavarojen nettomuutos	-315	8
Muuntoerot	13	10
Nettoraohavarat katsauskauden alussa	1 128	603
Nettoraohavarat katsauskauden lopussa	826	621
Rahavarat katsauskauden lopussa	833	629
Käytössä olevat luottolimiitit katsauskauden lopussa	-7	-8
Nettoraohavarat katsauskauden lopussa	826	621

¹ Konsernin osakepalkkio-ohjelmaa varten ostetut omat osakkeet. Konsernilla ei ollut omia osakkeita kesäkuun 2019 lopussa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Käyvän arvon rahasto													Yht.
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto ja vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Vaiheittaisen hankinnan uudelleen arvostuksen ylijäämä	Pääoma- sijoitukset laajassa tuloksessa	Myytavissä olevat sijoitukset	Rahavirran suojaukset	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteis- yrityksissä	Kertyneet muuntoerot ja netto- investointien suojaukset	Kertyneet voitto- varat	Jakautu- minen emoyhtiön omistajille	Määräys- vallattomien omistajien osuus	
Oma pääoma 31.12.2017	1 342	77	633	—	4	—	205	15	-14	-288	4 034	6 008	47	6 055
IFRS 2:n ja IFRS 9:n käyttöönotto	—	—	—	—	—	205	-205	—	—	—	8	8	—	8
Oma pääoma 1.1.2018	1 342	77	633	—	4	205	—	15	-14	-288	4 042	6 016	47	6 063
Katsauskauden tulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	495	495	-9	486
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	—	—	—	—	—	4	—	-65	2	-94	—	-153	—	-153
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	—	—	—	—	—	—	—	14	—	2	-1	15	—	15
Laaja tulos yhteensä	—	—	—	—	—	4	—	-50	2	-93	494	357	-9	348
Osinko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-323	-323	—	-323
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	—	—	—	-5	—	—	—	—	—	—	—	-5	—	-5
Osakeperusteiset maksut	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	-7	-2	—	-2
Oma pääoma 30.6.2018	1 342	77	633	—	4	209	—	-35	-12	-381	4 206	6 043	38	6 081
Katsauskauden tulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	518	518	-15	502
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	—	—	—	—	—	93	—	38	2	44	-24	153	-3	151
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	—	—	—	—	—	1	—	-9	—	1	5	-2	—	-2
Laaja tulos yhteensä	—	—	—	—	—	94	—	29	2	46	499	669	-18	651
Osinko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-2	-2
Yritysosot ja -myynnit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-2	-2
Määräysvallattomien osakkaiden osuuksien osto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-2	-2	2	—
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Osakeperusteiset maksut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	4
Oma pääoma 31.12.2018	1 342	77	633	—	4	304	—	-7	-11	-335	4 706	6 714	18	6 732
Katsauskauden tulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	291	291	-13	278
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	—	—	—	—	—	-23	—	-28	11	151	—	111	—	110
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	—	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	5	—	5
Laaja tulos yhteensä	—	—	—	—	—	-22	—	-25	11	151	291	406	-13	393
Osinko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-394	-394	—	-394
Yritysosot ja -myynnit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-3	-3
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	—	—	—	-3	—	—	—	—	—	—	—	-3	—	-3
Osakeperusteiset maksut	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	-4	-1	—	-1
Oma pääoma 30.6.2019	1 342	77	633	—	4	282	—	-32	—	-184	4 598	6 722	1	6 723

Liikearvo, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, käyttöoikeusomaisuuserät ja biologiset hyödykkeet

Milj. euroa	Q1-Q2/19	Q1-Q2/18	2018
Avaava tase 1.1.	6 187	6 224	6 224
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin IFRS 16:n käyttöönoton myötä	530	0	0
Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	161	167	491
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin	12	0	0
Lisäykset biologisiin hyödykkeisiin	32	41	83
Biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset	-25	-28	-66
Tytäryritysten hankinta	2 934	0	5
Vähennykset	-3	-9	-5
Tytäryritysten myynti	0	-30	-37
Poistot ja arvonalentumiset	-264	-243	-479
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	1	-3	-2
Muuntoero ja muut	12	-53	-26
Tasearvo yhteensä	9 577	6 065	6 187

Yritysostot Q2/2019 - Bergvik Skog AB:n uudelleenjärjestely

Konserni omistaa 49,8 % Bergvik Skog AB:n osakkeista. Omistus raportoidaan edelleen osakkuus- ja yhteisyrityksenä.

Bergvik Skog AB:n tytäryhtiö Bergvik Väst AB jaettiin 31.5.2019 osinkona Bergvik Skog AB:n osakkeenomistajille. Samana päivänä konserni osti muilta osakkeenomistajilta 20 % Bergvik Väst AB:n osakkeista, minkä jälkeen konsernin omistusosuus Bergvik Väst AB:ssä oli 69,8 %. Samanaikaisesti Bergvik Väst AB jakautui ja Stora Ensosta tuli uuden tytäryhtiön ainoa omistaja. Uusi tytäryhtiö omistaa noin 69,8 % entisen Bergvik Väst AB:n varoista ja veloista. Uuden tytäryhtiön hankintapäivämäärä on 31.5.2019.

Liiketoimen seurauksena Stora Enson suorat metsäomistukset Ruotsissa ovat 1,4 milj. hehtaaria, josta 1,15 milj. hehtaaria on tuottavaa metsämaata.

Erillisenä edellä mainituista liiketoimista Stora Enso osti Bergvik Skog AB:itä myös 100 % sen taimitarhaliiketoiminnasta Bergvik Skog Plantor AB:stä, kolme tuuliturbiiniprojektia ja kiinteistöyhtiöitä, jotka esitetään alla olevan taulukon sarakkeessa Muut hankinnat.

Yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen käyvät arvot hankintahetkellä esitetään alla olevassa taulukossa:

Milj. euroa	69,8 %:n omistusosuuden hankinta Bergvik Väst AB:stä	Muut hankinnat	Yhteensä
Rahavarat vähennettynä luottolimiiteillä	64	0	64
Maa-alueet	305	-	305
Muut aineelliset hyödykkeet	8	19	27
Biologiset hyödykkeet	2 524	-	2 524
Käyttöpääoma	-35	7	-29
Verovelat	-590	0	-591
Korolliset velat	-793	-	-793
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	1 483	25	1 508
Yritysten hankintameno, kassavaikutteinen osa	501	27	528
Käypä arvo 49,8 %:n osakeomistuksesta Bergvik Väst AB:ssa, ei-kassavaikutteinen	1 058	-	1 058
Hankintameno yhteensä	1 559	27	1 586
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-1 483	-25	-1 508
Liikearvo (alustava 2019)	76	2	78
Yritysten hankintamenosta johtuva negatiivinen rahavirta	-501	-27	-528
Hankittujen tytäryritysten rahavarat vähennettynä luottolimiiteillä	64	0	64
Rahavirta tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan ostosta vähennettynä saaduilla rahavaroilla	-438	-27	-465

Osinkona saatujen osakkeiden käypä arvo määriteltiin Bergvik Väst AB:n hankitun nettovarallisuuden arvon perusteella, jossa biologisten hyödykkeiden ja maa-alueiden käyvät arvot arvioitiin diskontatun rahavirran menetelmällä. Hankintaseeseen sisältyy myös laskennallinen verovelka.

Hankitun omaisuuden, velkojen ja liikearvon käyvät arvot 30.6.2019 on määritetty alustavasti ennen hankitun omaisuuden käyvän arvon tarkastelun loppuun saattamista, joka suoritetaan yhdistämisen jälkeen. Tarkastelu koskee lähinnä biologisten hyödykkeiden arvostamista ja niihin liittyviä laskennallisia verovelkoja.

Alustava liikearvo edustaa kilpailukykyisen raaka-aineen saatavuuden varmistamisen arvoa pitkällä aikavälillä Ruotsissa. Suora omistus antaa Stora Ensolle paremman näkyvyyden omaan puunhankintaansa ja kauppa antaa konsernille paremmat mahdollisuudet kehittää kestävä metsänhoitoa ja vahvistaa konsernin kilpailukykyä. Liikearvo on kohdistettu hankinnasta hyötyviin divisiooniin.

Lähes kaikki hankitun yrityksen tuotot ovat Stora Enson näkökulmasta sisäisiä. Hankitun yrityksen tulos on raportoitu vuoden ensimmäisen viiden kuukauden osalta konsernin tuloksessa osana osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta. Näin ollen siinäkin tapauksessa, että hankinta olisi tehty 1.1.2019, sillä ei olisi ollut merkittävää vaikutusta konsernin liikevaihtoon ja tulokseen vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä ja puolivuotiskaudella. Hankintaan liittyvät transaktiokulut vuonna 2019 olivat 3 milj. euroa ja ne kirjattiin liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pääasiassa näiden transaktioiden takia konsernin osakkuus- ja yhteisyritysten kokonaismäärä laski 1 729 milj. eurosta vuoden 2018 lopussa 622 milj. euroon kesäkuun 2019 lopussa.

Korolliset lainat

Milj. euroa	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Joukkovelkakirjalainat	2 010	1 519	1 523
Lainat rahoituslaitoksilta	1 620	1 019	1 140
Vuokrasopimusvelat	508	0	0
Rahoitusleasingvastuut	0	1	1
Johdannaisvelat	32	0	0
Muut pitkäaikaiset lainat	7	6	4
Pitkäaikainen korollinen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	4 177	2 545	2 668
Lyhytaikaiset lainat	651	520	566
Korkovelat	27	28	40
Johdannaisvelat	34	109	68
Käytössä olevat luottolimiitit	7	8	1
Korolliset velat yhteensä	4 896	3 210	3 344

Milj. euroa	Q1-Q2/19	Q1-Q2/18	2018
Avaava tase 1.1.	3 344	3 016	3 016
Lisäykset vuokrasopimusvelkoihin IFRS 16:n käyttöönoton myötä	525	0	0
Tytäryritysten hankinta	793	0	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	852	371	578
Lisäykset vuokrasopimusvelkoihin	12	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-661	-243	-358
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	-42	0	0
Lyhytaikaisten lainojen ja korkovelan muutos	72	-12	46
Johdannaisvelkojen muutos	-2	73	32
Muuntoero ja muut	3	5	30
Korolliset velat yhteensä	4 896	3 210	3 344

Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Milj. euroa	30.6.2019	31.12.2018	30.6.2018
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Kiinnitykset	2	2	2
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n aikana	0	100	87
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n jälkeen	0	631	654
Muut vastuut	4	6	6
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vakuudet			
Takaukset	4	4	4
Muiden puolesta annetut vakuudet			
Takaukset	6	23	24
Muut sitoumukset	13	13	14
Yhteensä	29	779	791
Kiinnitykset	2	2	2
Takaukset	10	27	28
Vuokrasopimukset	0	731	741
Muut vastuut	18	19	20
Yhteensä	29	779	791

Operatiiviset vuokrasopimusvastuut on raportoitu taseessa IFRS 16 -standardin vaatimusten mukaisesti 1.1.2019 alkaen.

Pääomasitoumukset

Milj. euroa	30.6.2019	31.12.2018	30.6.2018
Yhteensä	255	111	128

Konsernin suorat investointisopimukset sisältävät konsernin osuuden yhteisten toimintojen suorista investointisopimuksista.

Kokonaisliikevaihto segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	675	634	2 622	637	648	691	646
Packaging Solutions	316	338	1 344	352	330	329	333
Biomaterials	394	398	1 635	415	413	413	394
Wood Products	412	403	1 622	399	400	430	393
Paper	712	760	3 066	761	779	754	772
Muut	868	922	3 425	913	831	844	838
Segmenttien välinen liikevaihto	-770	-821	-3 229	-820	-815	-797	-797
Yhteensä	2 608	2 635	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579

Ulkoisen myynti segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	672	630	2 608	634	645	688	642
Packaging Solutions	310	332	1 318	346	323	323	326
Biomaterials	323	318	1 233	325	305	319	284
Wood Products	382	370	1 497	367	366	398	366
Paper	699	745	3 004	747	764	738	756
Muut	223	239	825	239	183	198	206
Yhteensä	2 608	2 635	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579

Liikevaihdon erittely

Milj. euroa	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Tuotteiden myynti	2 567	2 608	10 346	2 623	2 550	2 626	2 547
Palvelujen myynti	40	27	140	34	35	38	32
Yhteensä	2 608	2 635	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579

Liikevaihto sisältää pääasiassa tuotteiden myynnin. Se kirjataan tyypillisesti hetkellä, jolloin Stora Enso siirtää tuotteet asiakkaan hallintaan.

Tuote- ja palvelumyynni segmenteittäin

Milj. euroa		Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	Tuotemyynti	672	631	2 611	634	645	688	643
	Palvelumyynni	3	3	11	3	3	3	3
Packaging Solutions	Tuotemyynti	315	338	1 340	351	329	328	332
	Palvelumyynni	1	1	4	1	1	1	1
Biomaterials	Tuotemyynti	386	391	1 610	410	407	407	387
	Palvelumyynni	8	7	25	5	6	6	7
Wood Products	Tuotemyynti	406	400	1 619	398	399	429	392
	Palvelumyynni	6	3	3	1	0	1	1
Paper	Tuotemyynti	708	757	3 043	755	773	748	767
	Palvelumyynni	4	3	23	6	5	7	5
Muut	Tuotemyynti	627	690	2 430	665	579	587	599
	Palvelumyynni	241	232	995	248	252	257	239
Segmenttien välinen liikevaihto	Tuotemyynti	-548	-599	-2 307	-590	-583	-562	-573
	Palvelumyynni	-222	-223	-922	-229	-232	-236	-224
Yhteensä		2 608	2 635	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579

Operatiivinen liiketulos segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	72	54	231	24	50	65	91
Packaging Solutions	39	51	245	59	68	57	61
Biomaterials	103	103	427	91	125	109	102
Wood Products	35	29	165	42	48	47	29
Paper	50	69	234	45	65	54	69
Muut	-12	17	23	9	2	-5	17
Operatiivinen liiketulos	287	324	1 325	271	358	327	369
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	-25	-7	45	37	5	17	-14
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-120	-4	20	47	0	-28	0
Liiketulos (IFRS)	142	313	1 390	356	363	317	355
Nettorahoituserät	-48	-31	-180	-41	-58	-60	-22
Tulos ennen veroja	93	282	1 210	315	305	257	333
Tuloverot	-41	-56	-221	-16	-101	-44	-60
Katsauskauden tulos	52	226	988	299	204	213	273

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä. Vuoden 2018 loppuun asti käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisälsivät myös osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset. Aiempia kausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät

Milj. euroa	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä biologisten hyödykkeiden arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	6	-3	0	0	0	0	0
Uudelleenjärjestelykustannukset ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisia	-31	-1	0	0	0	0	0
Yritysmyyntit	-88	0	20	47	0	-28	0
Muut	-8	0	0	0	0	0	0
Operatiivisen liike tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-120	-4	20	47	0	-28	0
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	-25	-7	45	37	5	17	-14
Yhteensä	-145	-11	65	84	5	-11	-14

Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyn seurauksena vuoden 2019 toisella neljänneksellä kirjattiin 88 milj. euron vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä. Erään sisältyy valuuttakurssieroista oman pääoman muuntoeroihin kertyneen -171 milj. euron uudelleenluokittelu tuloslaskelman kautta (liiketoiminnan muut kulut). Lisäksi osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta kirjattiin kaupasta 82 milj. euron nettovoitto.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	-4	-4	0	0	0	0	0
Packaging Solutions	17	0	0	0	0	0	0
Biomaterials	0	0	0	0	0	0	0
Wood Products	-10	0	0	0	0	0	0
Paper	-27	0	0	0	0	0	0
Muut	-96	0	20	47	0	-28	0
Operatiivisen liike tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-120	-4	20	47	0	-28	0
Verojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	6	1	-27	0	-27	0	0
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-115	-3	-8	47	-27	-28	0
Jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajat	-115	-3	-8	47	-27	-28	0
Määräysvallattomien omistajien osuudet	0	0	0	0	0	0	0
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-115	-3	-8	47	-27	-28	0

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät¹ segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	0	0	-1	0	0	0	-1
Packaging Solutions	0	0	-1	0	0	0	-1
Biomaterials	1	0	-3	3	-2	-3	-1
Wood Products	0	0	-1	0	0	0	-1
Paper	-3	5	0	-4	-1	4	1
Muut	-23	-12	51	38	7	17	-11
Liike tuloksen käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	-25	-7	45	37	5	17	-14

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä. Vuoden 2018 loppuun asti käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisälsivät myös osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset. Aiempia kausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Liiketulos segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	68	50	230	25	50	65	90
Packaging Solutions	56	51	244	59	68	56	60
Biomaterials	104	103	425	94	123	106	101
Wood Products	25	29	164	42	48	47	28
Paper	20	74	234	41	65	58	70
Muut	-132	5	93	95	9	-16	6
Liiketulos (IFRS)	142	313	1 390	356	363	317	355
Nettorahoituserät	-48	-31	-180	-41	-58	-60	-22
Tulos ennen veroja	93	282	1 210	315	305	257	333
Tuloverot	-41	-56	-221	-16	-101	-44	-60
Katsauskauden tulos	52	226	988	299	204	213	273

Euron vaihtokurssit

1 euro on yhtä kuin	Päätöskurssi		Keskikurssi	
	30.6.2019	31.12.2018	30.6.2019	31.12.2018
SEK	10,5633	10,2548	10,5187	10,2567
USD	1,1380	1,1450	1,1298	1,1815
GBP	0,8966	0,8945	0,8736	0,8847

Transaktioriski ja päävaluuttojen suojaukset 30.6.2019

Milj. euroa	USD	SEK	GBP
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta	1 475	-972	326
Transaktioriskin suojaukset 30.6.2019	-742	568	-154
Suojausprosentti 30.6.2019 seuraaville 12 kuukaudelle	50 %	58 %	47 %

Valuuttakurssimuutosten vaikutus operatiiviseen liiketulokseen

Operatiivinen liiketulos: Valuuttakurssivaikutus, 10 % vahvistuminen	Milj. euroa
USD	148
SEK	-97
GBP	33

Herkkyyks perustuu seuraavien 12 kuukauden liiketoiminnan nettorahavirtaan. Laskelmassa ei ole huomioitu valuuttasuojauksia ja siinä oletetaan, että ainoastaan yksittäisissä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Stora Enso määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostustekniikoittain seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1: identtisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut tekniikat, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti
- Taso 3: tekniikat, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin

Arvostustekniikat on kuvattu tarkemmin konsernin tilinpäätöksessä.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 30.6.2019

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Noteeratut arvopaperit	-	9	-	-	9	9
Noteeraamattomat arvopaperit	-	394	4	-	398	398
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	52	-	-	4	56	56
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	1 074	52	-	-	1 125	1 125
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	4	-	6	16	26	26
Rahavarat	833	-	-	-	833	833
Yhteensä	1 962	455	9	20	2 447	2 447

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset korolliset velat	3 790	5	28	3 823	4 170
Korollisten velkojen lyhennyserät	354	-	-	354	354
Lyhytaikaiset korolliset velat	676	3	33	712	712
Ostovelat ja muut korottomat velat	1 457	21	-	1 478	1 478
Käytössä olevat luottolimiitit	7	-	-	7	7
Yhteensä	6 285	29	61	6 374	6 722

Seuraavat erät arvostetaan toistuvasti käypään arvoon:

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Noteeratut arvopaperit	9	-	-	9
Noteeraamattomat arvopaperit	-	-	398	398
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	52	-	52
Johdannaisvarat	-	26	-	26
Rahoitusvarat yhteensä	9	78	398	485
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	21	21
Johdannaisvelat	-	69	-	69
Rahoitusvelat yhteensä	-	69	21	90

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 31.12.2018

Milj. euroa	Jaksotettu hankinta-meno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpito-arvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Noteeratut arvopaperit	-	13	-	-	13	13
Noteeraamattomat arvopaperit	-	415	8	-	422	422
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	54	-	-	-	54	54
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	1 092	44	-	-	1 136	1 136
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	1	-	5	49	55	55
Rahavarat	1 130	-	-	-	1 130	1 130
Yhteensä	2 277	472	13	49	2 811	2 811

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpito-arvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset korolliset velat	2 265	-	-	2 265	2 541
Korollisten velkojen lyhennyserät	403	-	-	403	403
Lyhytaikaiset korolliset velat	604	7	63	675	675
Ostovelat ja muut korottomat velat	1 627	21	-	1 648	1 648
Käytössä olevat luottolimiitit	1	-	-	1	1
Yhteensä	4 901	28	63	4 992	5 268

Seuraavat erät arvostetaan toistuvasti käypään arvoon:

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Noteeratut arvopaperit	13	-	-	13
Noteeraamattomat arvopaperit	-	-	422	422
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	44	-	44
Johdannaisvarat	-	54	-	54
Rahoitusvarat yhteensä	13	98	422	533
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	21	21
Johdannaisvelat	-	70	-	70
Rahoitusvelat yhteensä	-	70	21	91

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen täsmäytys: 30.6.2019

Milj. euroa	Q1-Q2/19	2018	Q1-Q2/18
Rahoitusvarat			
Avaava tase 1.1.	422	318	318
Tuloslaskelmaan kirjatut voitot/tappiot	-1	-2	-2
Muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatut voitot/tappiot	-19	104	6
Lisäykset	0	3	0
Myyntit	-5	-1	-1
Tasearvo	398	422	321

Milj. euroa	Q1-Q2/19	2018	Q1-Q2/18
Rahoitusvelat			
Avaava tase 1.1.	21	20	20
Tuloslaskelmaan kirjatut voitot/tappiot	0	1	0
Tasearvo	21	21	20

Tason 3 rahoitusvarat

Tason 3 rahoitusvarat koostuvat pääasiassa PVO-osakkeista, joiden arvostusmenetelmä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksessä. Arvostus on herkin sähkön hinnan ja diskonttauskoron muutoksille. Arvostusmallissa käytetty 3,55 %:n diskonttaus korko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa +/- 5 %:n muutos sähkön hinnassa merkitsisi +75 milj. euron tai -75 milj. euron muutosta arvostuksessa, +/- 1 %-yksikön muutos diskonttauskorossa merkitsisi -91 milj. euron tai +148 milj. euron muutosta arvostuksessa.

Stora Enson osakkeet

Vaihtomäärä

	Helsinki		Tukholma	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Huhtikuu	97 995	60 291 439	165 621	14 503 566
Toukokuu	140 669	60 846 285	185 303	18 708 791
Kesäkuu	75 118	67 407 970	140 559	22 612 177
Yhteensä	313 782	188 545 694	491 483	55 824 534

Päätöskurssi

	Helsinki, EUR		Tukholma, SEK	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Huhtikuu	13,80	11,07	151,50	119,50
Toukokuu	12,35	9,46	131,00	100,10
Kesäkuu	13,50	10,34	142,50	109,40

Osakkeiden lukumäärä keskimäärin

Milj.	Q2/19	Q2/18	Q1/19	2018
Kausittainen	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen, laimennettu	789,7	789,8	789,7	789,9

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto, operatiivinen ROCE (%)	100 x	$\frac{\text{Vuotuinen operatiivinen liiketulos}}{\text{Sijoitettu pääoma}^{1,2}}$
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, operatiivinen ROOC (%)	100 x	$\frac{\text{Vuotuinen operatiivinen liiketulos}}{\text{Sidottu pääoma}^2}$
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	100 x	$\frac{\text{Katsauskauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä}^2}$
Korolliset nettovelat		Korolliset velat – korolliset saamiset
Nettovelkaantumisaste		$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}^3}$
Tulos/osake (EPS)		$\frac{\text{Katsauskauden tulos}^3}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Operatiivinen liiketulos		Liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuus osakkuus- ja yhteisyritystensä liiketuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.
Operatiivinen EBITDA		Liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden arvonalentumisia, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumista, vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia. Määritelmä sisältää vastaavat osuudet osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.
Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan		$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Edellisten 12 kuukauden operatiivinen EBITDA}}$
Kiinteät kulut		Kunnossapito, henkilöstö, muut hallinnolliset kulut, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia
Edelliset 12 kuukautta		Raportointikauden päätöstä edeltävät 12 kuukautta
Työtaturmat (TRI), taajuus		Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti

¹ Sijoitettu pääoma = sidottu pääoma – nettoverovelka

² Katsauskauden keskiarvo

³ Jakautuminen emoyhtiön omistajille

Luettelo IFRS:n piiriin kuulumattomista tunnusluvuista

Operatiivinen EBITDA	Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen EBITDA, %	Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)
Operatiivinen liiketulos	Tulos/osake, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen liiketulosprosentti	Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	Kiinteät kustannukset/liikevaihto
Investoinnit	Operatiivinen ROOC
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat
Sijoitettu pääoma	Rahavirta investointien jälkeen

Yhteystiedot

Stora Enso Oyj

PL 309
00101 Helsinki
Käyntiosoite: Kanavaranta 1
Puh. 02046 131

Stora Enso AB

PL 70395
SE-107 24 Stockholm, Sweden
Käyntiosoite: World Trade Center
Klarabergsviadukten 70
Puh. +46 1046 46 000

storaenso.com

storaenso.com/investors

Lisätietoja:

Seppo Parvi, talousjohtaja, puh. 02046 21205
Ulla Paajanen, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 040 763 8767
Satu Härkönen, viestintäjohtaja, Suomen mediasuhteet, puh. 040 832 7458

Stora Enson vuoden 2019 kolmannen neljänneksen tulos julkaistaan

29.10.2019

Stora Enso on pakkaus-, biomateriaali-, puutuote- ja paperiteollisuuden uusiutuvien tuotteiden maailmanlaajuinen toimittaja osana biotaloutta. Uskomme, että kaikki, mikä tänään valmistetaan uusiutumattomista materiaaleista, voidaan huomenna valmistaa puusta. Konsernin palveluksessa on noin 26 000 henkilöä yli 30 maassa. Vuonna 2018 liikevaihtomme oli 10,5 miljardia euroa. Stora Enson osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä (STEAV, STERV) ja Nasdaq Stockholm AB:ssa (STE A, STE R). Lisäksi Stora Enson ADR-todistuksilla (SEOAY) käydään kauppaa Yhdysvalloissa.

storaenso.com/investors

Stora Ensoon ja sen liiketoimintoihin kohdistuu riskejä ja epävarmuustekijöitä. Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuottavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisuilla "uskoo", "olettaa", "odottaa", "ennustaa" tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niitä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitetyt tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muun muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut. Kaikki lausumat perustuvat johdon parhaaseen arvioon saatavilla olevan tiedon valossa. Stora Enso ei sitoudu päivittämään tai muuttamaan lausumia, paitsi siltä osin kuin siihen on lainmukainen velvollisuus.